

**VRAGEN EN PROGNOSE OVER POLITIEK,
GEZONDHEID EN WETENSCHAP**

28 december 1952

Goeden avond vrienden,

Nu, ik geloof dat we allemaal op de hoogte zijn van de verschillende voorwaarden die verbonden zijn aan deze avond, nietwaar? U weet dat wij niet direct alwetend zijn. We weten een hele hoop maar we weten niet alles.

We kunnen een hele hoop theorieën opbouwen, maar weten niet of deze volledig juist zijn. Dan verder, er zijn verschillende waarheden die voor ons erg bruikbaar zijn en die voor U erg moeilijk bruikbaar zijn; dat kan nu eenmaal voorkomen, onze werelden verschillen ook een beetje. Dus U moet zelf eens even goed nadenken, wat er voor U bruikbaar is en als er iets te controleren valt, dan moet U dat rustig controleren. Niet omdat wij U bij voorkeur valse waarden geven, dat begrijpt U wel, maar omdat het voor U ook tevens een zekerheid is wanneer de feiten liegen, ook inderdaad juist zijn.

Het is een bevestiging voor U en het geeft dan ook een zekere waarde aan de rest van mijn betoog en daardoor zult U in staat zijn om ook dat met meer belangstelling en interesse te verwerken dan anders en hebben we misschien de kans dat we een goed resultaat bereiken samen, wat uiteindelijk toch de hele bedoeling is, nietwaar? Het gaat er om dat wij hier gezamenlijk een zeker inzicht krijgen in verschillende problemen, een beetje van onze kant, een beetje van Uw kant en daarvoor spreken wij dan tot U en we lezen meteen af wat U ervan denkt. Dat is heel aardig, zo krijgen wij een lesje van U en U krijgt een lesje van ons, uitwisseling als het ware van goede diensten. Maar we zullen er niet verder op doorgaan. U weet het nu eenmaal. Gezien de zondag, kunt U natuurlijk ook een klein beetje rekening houden met de sfeer zelf en de tijd. Oh ja, mag ik er ook nog bij zeggen: bij de onderwerpen die U op kunt geven om te behandelen en vragen stelt, gezien de tijd, het loopt nog deze maand en de eerste paar dagen van de volgende maand. Wij hebben de toestemming nu eenmaal, dan mogen we dus ook ingaan op niet persoonlijke vragen betreffende de toekomst en dat kan dus in sommige gevallen een interessante prognose zijn. Maar dan moet U zelf maar eens uitkiezen wat U wilt horen, waarover U wilt spreken. Ik zou U willen verzoeken, vertelt U mij waarover ik moet praten, dan zullen wij nu beginnen.

Vraag: Kunt U ons iets zeggen over de toekomst? Dat interesseert ons bijzonder.

Antwoord: Wel ja, ik wil U natuurlijk wel een en ander over de toekomst vertellen, maar heeft U interesse voor bepaalde punten; bedoelt U politieke ontwikkeling, de gebeurtenissen in de natuur, de verandering van sociale structuur zo hier en daar of voelt U meer voor de wetenschap? Uit welk standpunt wenst U dus die berichten te zien in de toekomst?

Vraag: over Politiek

Antwoord: Op politiek terrein? Nou, op politiek terrein is het toekomstige jaar wel een ietwat droevig jaar. Het is n.l. een jaar van steeds groter wordende spanningen en de politiek die gevoerd zal worden zal dan ook niet zijn een abaisserings-politiek, men zal niet trachten om de vrede te herstellen maar men zal aan de andere kant erg voorzichtig zijn om die vrede niet direct te verstoren. Zo kunnen we wel zeggen dat de politiek gericht zal zijn op het ontwijken van een wereldoorlog, met aan de andere kant het tot stand brengen van een aantal conflicten in kleinere kring en ik denk hier bv. aan revolten, zelfs denkende revolutie in Afrika, bepaalde opstanden en gebeurtenissen in Azië. Ik denk aan een zeer sterke politieke omwenteling in West-Duitsland, ik denk aan een verandering van politiek vooral ten opzichte van het buitenland gevoerd bij verschillende Satellietstaten, ik denk verder aan een nieuwe productiepolitiek die in het begin van het jaar zal worden toegepast in Rusland.

U zult dus begrijpen, al deze geschillen zijn klein en leiden niet tot een direct wereldconflict. Wel zullen beide grote partijen verder gaan met zich te bewapenen. Dat is zeer begrijpelijk en deze bewapening zal dan ook aan de industrie voldoende werk verschaffen, zodat in praktisch alle staten die verbonden zijn, hetzij met het Oostelijk of het Westelijk blok, niet gesproken kan worden van een toenemende werkloosheid, eerder van een daling daarvan. Er zullen wel enkele piekpunten in het begin van het jaar te zien zijn, echter wanneer de opdrachten binnen beginnen te stromen en de industrie aan het werk tigt, dan zult U zien dat zeer sterk het werkloosheidscijfer terugloopt.

De politiek echter is erop gericht dat de verschillende staten zelf een groot deel van de kosten van deze defensie maatregelen dragen en dus ook van deze productie. Men zou moeten overgaan tot het verhogen van sommige belastingen en zeer zeker zal alle winst die door deze productie wordt gemaakt, moeten worden afgeroomd. Dat is zeer begrijpelijk allemaal, volkomen logisch en U kunt het zelf aflezen. Als U van dag tot dag de zaak bekijkt, kunt U het ook zien. Dan kunnen we verder rekenen met een opkopen, een opkooppolitiek die weer door verschillende staten begonnen zal worden, waarbij verschillende grondstoffen aan de algemene verbruiksmarkt zullen worden onttrokken en daardoor zal een zeer geleidelijke maar toch voortdurende prijsstijging zich aftekenen bv. bij stoffen als wol, linnen, katoen, rubber, natuurrubber wel te verstaan, verder verschillende metalen.

Het is zelfs te verwachten dat in de tweede helft van het volgend jaar een zekere schaarste komt. Dit is niet een schaarste door gebrek aan materiaal om aan de wereldbehoefte te voldoen, maar wel een resultaat van het vormen van voorraden die enkele jaren lang de staten in staat moeten stellen, zonder verdere inkoop grondstoffen van buiten, te komen tot een redelijk levenspeil voor de eigen bevolking.

Dit zal vooral natuurlijk in het westen merkbaar zijn. De politiek van de wereld wijst verder nog op een paar andere gebeurtenissen. De toekomstige politiek van Amerika zal n.l. een ietwat sterker karakter dragen dan de huidige, terwijl het optreden tegen het buitenland als binnenland betrekkelijk fors zal zijn. Dit is te begrijpen, kennende de figuur van de komende president. En het is U allen bekend dat al op het ogenblik tussen hem en de partijen die hem gesteund hebben, enkele politieke controversen bestaan. Deze controversen zullen dus aanleiding kunnen zijn en zullen dit ook zeer zeker zijn, voor een groot aantal geschillen, waardoor de handelingsvrijheid van deze president en het nemen van maatregelen die hij dienstig acht, door de bestuurslichamen van zijn staat zullen worden tegengewerkt, beknot en in sommige gevallen onmogelijk gemaakt. Hiermee is tevens het politieke beeld voor de volgende 4 jaren bepaald.

Wij zullen n.l. vaststellen dat in de Verenigde Staten een sterkere partijstrijd op zal treden dan tot nog toe het geval is, ook waar het gaat om politieke machines. Ik kan er nog bijvoegen dat in Amerika bovendien de aangekondigde politiek van opruimen, vooral in het komende jaar enige fatale gevolgen zal hebben, een en ander o.a. met betrekking tot Korea, waar ten aanzien van defensie leveringen een bewijs zal worden geleverd dat bepaalde processen, nu ja, ik kan één naam noemen, dat weet U toch in ieder geval, niet waar? Tegen Dupont Immors, dat die zullen moeten worden ingetrokken, daar zou blijken dat de aanklagers zelf evenzeer schuldig zijn? Dit zou door de publieke opinie niet mogelijk zijn en wij zullen zien dat het overkoepelend lichaam dan, in plaats van een bestuurslichaam, de organisatie zal worden een semistaatslichaam waardoor toch de bestaande verhoudingen kunnen worden gehandhaafd.

En in China zien wij ook een heel aardige politieke ontwikkeling n.l. men is daar op het ogenblik geneigd om meer en meer tegen de burgerbevolking geweld te gaan gebruiken. De druk die op het rode leger is uitgeoefend en de verliezen die het geleden heeft zijn van zodanige aard geweest dat het noodzakelijk is het leger te versterken en omdat dit volgens het z.g. vrijwilligersstelsel gebeurt, zullen hier dus steeds meer middelen worden aangewend om met een zekere morele dwang jonge mannen tot dienstneming te brengen. Dit leidt tot verzet, leidt tot grote versterking van het, ook op het ogenblik al sterke partizanenaantal in dit land en zal zeker een versterking betekenen voor de verschillende z.g. geheime loges of organisaties, die de laatste tijd daar gezien de handel die beknot werd, waren. Zeer veel handelslieden die bij de handel betrokken waren die daarbij zaten, zou hun politiek tegen het bestaande regiem zeer zeker nog veel sterker kunnen worden gevoerd, dan tot nog toe het geval is.

Tegenmaatregelen zijn daarbij te verwachten en wij kunnen dus verwachten o.a. aanslagen op Formosa en het leven van verschillende belangrijke personen zal verschillende malen in gevaar verkeren. Deze zullen dan hierdoor meer sympathie verwerven dan tot nog toe bij hun grote partner en beschermer Amerika, waardoor de Amerikaanse buitenlandse politiek hun een grotere vrijheid toe zal staan. Het is te rekenen dat hier inderdaad gedurende enkele maanden het gevaar zal dreigen dat een nationalistische invasie in China tot werkelijkheid wordt gemaakt. Enkele troepen zullen aan land worden gezet en aan de kust zal hier en daar strijd worden geleverd, echter zal dit niet doorgaan, omdat Amerika tot een overeenkomst zal komen, in de tweede helft van het jaar met het rode China, waar ook dan een groot aantal leidende figuren van het toneel verdwijnen en wij zullen ontdekken dat dit rode China plotseling z.g. Titoïstisch wordt d.w.z. het zal zich distantiëren van Rusland, omdat de steun die Rusland op het ogenblik kan leveren, niet van zodanige aard is dat zij niet wordt overtroffen door de voordelen die Amerika in een half vrije handel kan bieden aan deze Chinese staat, die bovendien zeer sterk staat omdat

zij het vermogen bezit om in betrekkelijk korte tijd met door andere staten geleverde machten een groot industriegebied en één van de grootste industriegebieden wel van de Sovjet-Unie plotseling radicaal te vernietigen. Daarbij zouden o.a. een tiental geheime steden in het gedrang raken en daarmee verschillende van de gekoesterde geheimen van bedoelde regering. Het is dus begrijpelijk dat men van deze regering uit, deze Russische regering uit, niet over zal gaan tot geweldmaatregelen en dat een spel van politiek en sluipmoord hier meer aan de orde zal zijn dan een directe gewelddaad. Ditzelfde geldt overal en een uitzondering kan slechts worden gemaakt voor koloniën. In alle koloniën zullen wij ontdekken dat de koloniserende of z.g. protectoraathebbende mogendheden, een onderdrukkingspolitiek zullen voeren om ten koste van alles hun eigen invloed te handhaven. In sommige gevallen zou dit zeer zeker ook weer verder gedesavoueed worden, die maatregelen, maar ondertussen worden ze genomen en daarmee kunnen we rekenen dat vooral op het Afrikaanse continent verschillende grote revoluties optreden.

Ja, dat is dan zo'n klein beetje eigenlijk de politieke structuur in de hoofdpartijen. We kunnen er verder bij vertellen dat Zuid Amerika zich meer en meer van de Verenigde Staten zal distantiëren als de mogelijkheid blijkt om betere goederen én goedkoper én rendabeler te verwerven in Europa groter en groter zullen worden en dit gepaard gaan met een marktverlies voor de Verenigde Staten.

Ook dit zal weer aanleiding geven tot een kleine handelsoorlog en het is aan te nemen dat als één van die maatregelen een langzame en bijna onmerkbare devaluatie, niet officieel maar dan toch praktische devaluatie van de dollar aan de dag zal treden. Dan wil ik voor Europa een paar dingen nog kort aanstippen? Allereerst Frankrijk, dat al zijn eerste crisis beleefde, dit jaar nog een drietal crisissen zal beleven en tweemaal zijn frank in koers zal zien verlagen op de buitenlandse markt. Dat het verder te lijden zal krijgen onder enkele zeer revolutionaire maatregelen, maar dat aan de andere kant, voeling nemende met Rusland, een zeer sterke positie in zal nemen tegenover Amerika en in sommige gevallen zeer zeker een afpersingspolitiek zal voeren, daardoor een groter dan gerechtvaardigd deel van de Amerikaanse steun tot zich trekkend.

Engelands politiek wordt vooral beheerst door de vrijmaking van bepaalde delen van het openbare leven en van de industrie. Het handhaven van het sterlingblok en het vrijmaken van het sterlingblok leidt tot een verscherping van de hosterity-maatregelen en wij kunnen verwachten dat daartegen wel enig verzet, vooral in Labourkringen zal rijzen. Ik geloof niet dat in Engeland Labour een overwinning zal kunnen behalen in het komende jaar. Ik verwacht dus wel een handhaving van de huidige conservatieve regering, vooral omdat ze in de door haar te nemen maatregelen zeer sterke steun van de zwakke liberalen zal ontvangen. De politiek zal van Engeland uit vooral gericht zijn op het aanhalen van de banden met verschillende dominions, iets wat echter niet zal lukken, omdat allereerst Australië met grote arbeidsmoeilijkheden zal te kampen hebben en een zeer scherpe crisis door zal maken, ook al tengevolge van gepleegde roofoverval en vermindering van de wolopbrengst en graanopbrengst in dit gebied.

Canada zal, zoals dat al de laatste tijd het geval is, steeds verder aansluiting zoeken bij de Verenigde Staten en het feit dat de Amerikaanse en Canadese dollar op dit ogenblik pari zijn, zullen leiden tot nog veel grotere investeringen van Amerika in Canada, zodat we hier van een definitieve vervreemding kunnen spreken. Een poging om Zuid-Afrika nader weer in de band met het moederland te betrekken, zal ook mislukken omdat de moeilijkheden hier tot zeer intense crisissen zullen leiden en verschillende grote opstanden het resultaat zullen zijn van te nemen maatregelen, vooral in het geval van de kleurlingen.

Verder kunnen wij verwachten een opstand van kleurlingen die verder om zich heen grijpt, ook in het Congo gebied waar o.a. tijdelijk de uraniumwinning bedreigd zal worden. Nu heb ik U het overzicht eigenlijk zo'n beetje gegeven. Ik zou nog kunnen zeggen dat ook in Nederland bepaalde crisisverschijnselen niet zullen uitblijven, ofschoon de schijnwelvaart de eerste negen maanden zeer zeker gehandhaafd blijft. Een kabinetscrisis is te verwachten en wel op het gebied van financiën; het aftreden van het kabinet is hiermee gemeoid. Wij kunnen echter verwachten dat een nieuw kabinet zal worden gevormd onder dezelfde minister-president. We kunnen verder nog verwachten dat een paar bijzondere maatregelen van het Koninklijk huis, juist in de tijd van crisis, de bijzondere sympathie van de Nederlanders voor dit vorstenhuis hernieuwd zullen winnen.

Wat betreft Zweden kunnen wij zeggen dat het zich meer en meer zal gaan oriënteren op zijn Russische buurman, omdat dit de enige mogelijkheid is om met enige zekerheid eigen neutraliteit te handhaven. Zwitserland zal als eiland te midden van het Europees rumoer, verder gaan met op de oude en vertrouwde wijze zichzelf te regeren. De enige verandering hierbij zal waarschijnlijk zijn dat de vrouwen

een veel groter deel in het openbare leven zullen veroveren dan tot nog toe het geval was. Hier kunnen we verwachten een stabiliteit en een industriële hoogconjunctuur die zeer zeker grote baten afwerpt en de rijkdom van dit kleine land zal vergroten.

Italië zal met arbeidsmoeilijkheden, overstromingen te kampen hebben en als gevolg hiervan zal de Italiaanse politiek wel vooral gericht zijn op het verhelpen van de euvelen in het binnenland en zal de buitenlandse politiek geknoopt zijn aan diegenen die de grootste steun kunnen beloven. Kleine revolutionaire bewegingen o.a. in Griekenland kunnen van geen belang worden geacht, omdat deze door het ingrijpen van buiten het land vertoevende troepen en het ingrijpen ook van troepen van vreemde nationaliteit, zeer snel ten einde zullen worden gebracht. Ook deze politiek kunnen wij dus achten te gaan in dezelfde richting als tot nog toe het geval was. Ja, nog een belangrijk punt: in Egypte zullen hernieuwde omwentelingen zeer sterke veranderingen in de Suezkanaal-politiek teweeg brengen, waarbij Engels prestige meerdere malen in het geding zal komen, echter werkelijk ernstige onlusten en revolten zullen hier niet voorkomen.

Hebt U nog iets te vragen daarover? Indonesië, zou ik ook wel eens iets over willen vernemen.

Indonesië, och Indonesië daarover is eigenlijk weinig te zeggen. Indonesië is n.l. een land dat op het ogenblik geen politiek kan voeren en dat is heel begrijpelijk. Wij moeten vooropstellen dat in de regering van Indonesië op dit ogenblik verschillende mensen zitten die hard, zeer hard werken en die alles doen om enige orde scheppen, zodat uiteindelijk tot een politiek voeren kan worden overgegaan. Op dit ogenblik wordt dit onmogelijk gemaakt door een groot aantal incompetenten ambtenaren op hogere bestuursplaatsen ook vaak, en in functies van zeer groot belang die niet capabel zijn, trachten ten koste van alles zich te handhaven, over het algemeen zeer omkoopbaar zijn en daardoor elke regeringsmaatregel die hun niet bevalt, kunnen saboteren op een wijze die praktisch gelijk komt met uitschakeling van deze regeringsmaatregelen. Het resultaat daarvan is een voortduren van onlusten, verschillende rampokbenden zullen in West-Java bv. nog weer grote schade aanrichten. We kunnen verder verwachten dat er enige strijd zal zijn om, onderling dan op Sumatra, en ik geloof ook wel dat we kunnen verwachten dat in Borneo enige eigenaardige gevallen zich voor zullen doen waarbij wij niet direct willen spreken van geschillen, maar toch wel van gewelddadigheden door misverstand ontstaan. U zult begrijpen dat onder dergelijke toestand van enige stabiliteit van deze regering geen sprake kan zijn. De figuren die op het ogenblik nog op de achtergrond blijven, zullen zich in het komende jaar iets meer op de voorgrond plaatsen en als zodanig zal de huidige regeerder wel afstand moeten doen tegen het einde van het jaar van zijn plaats en als dit gebeurt, kunnen wij zeggen dat een zeer sterke politiek in het binnenland is te verwachten die in sommige gevallen zelfs op terreur zou lijken. De resultaten hiervan achten wij, van ons standpunt uit, gunstig omdat hierdoor althans enige zekerheid voor persoonlijk leven en bezit wordt hersteld. Nu, dit is Indonesië eigenlijk.

Er zijn verder niet veel bijzondere aspecten bij. We kunnen hoogstens aanstippen de hernieuwd geopende onderhandelingen met Australië over de overname van het gebied Nieuw Guinea en wel door voorwaarden die een zeer grote emigratie mogelijk maken van Nederlanders naar het Australisch gebied en die een exploitatie van bepaalde bodemschatten op een zodanige wijze zou doen plaatsvinden, dat ook de Nederlandse Staat baten daarvan zal trekken. Ik geloof niet dat deze voorstellen openlijkheid zullen bereiken; indien ze dit bereiken, eerst na de 9de maand van het komende jaar, maar waarschijnlijk nog veel later, een maand of 4 - 5 zeker en het is ook te verwachten dat op ideële gronden een grote tegenstand tegen deze voorstellen zal bestaan in Nederland. Uiteindelijk geloof ik dat echter in dit geval de arbeiderspartij haar politiek door zal kunnen voeren en dat wij kunnen rekenen binnen twee jaar van een scheiding van dit gebied, dit gebiedsdeel van Nederland en dat een groot gedeelte van dit gezag althans (? niet te verstaan) exploitatie zeer zeker over zal gaan in handen van Amerikaans en Australisch kapitaal en dat het gezag dan grotendeels of geheel zal worden uitgeoefend door Australische machten. Alleen zouden er basissen worden opgericht die zogenaamd met gemengde troepen zullen zijn bevolkt. Dus hier zullen we in hoofdzaak dan ook wel een aanleg van Amerikaanse luchtbasis en dergelijke kunnen zien.

Vraag: Kunt U nog iets van Ambon aanstippen?

Antwoord: Het is zeer treurig dat U dit probleem aansnijdt; dat is een probleem dat geen oplossing kent. Door de huidige omstandigheden is deze oplossing absoluut onmogelijk en dit zou pas mogelijk zijn, indien en daar kunnen we wel mee rekenen, over een 18 tot 20 maanden maar niet eerder, de politiek van Hatta verder wordt doorgevoerd. Wanneer dit zou gebeuren, zou uiteindelijk Ambon een zekere zelf-

standigheid kunnen verwerven, mits het voldoende zekerheid zal bieden voor zijn onderwerping aan het Gouvernement, van het Generaal-Gouvernement dus van de Verenigde Staten zou ik haast zeggen, van Indonesië. In dit geval zullen wij n.l. een aantal deelstaten op zien treden met een zeer beperkte zelfstandigheid in een samenhang die doet denken aan die van de Verenigde Staten. Dit is n.l. het uitgewerkte plan. Maar dit zal, op grond van de op het ogenblik nog geldende voordelen, waarschijnlijk zeer moeilijk te realiseren zijn.

Vraag: De Oostzone van Duitsland, zou U daar wat van kunnen zeggen?

Antwoord: In de Oostzone van Duitsland zullen we een kleine politieke verandering zien, inderdaad dat is waar, de voornaamste verandering zal wel zijn een verbetering van de levensstandaard en propaganda voor de éénwording van Duitsland in veel sterkere mate, waarbij niet meer zo de nadruk wordt gelegd op West-Duitsland als een instrument van de imperialistisch-Amerikaanse machten zoals dat heet, maar meer de broederschap van de Duitser met Duitser weer zal worden aangemoedigd; men zal zelfs overgaan in bepaalde gevallen tot propagandastunts en ik geloof dan ook wel dat Oost-Duitsland althans tijdelijk zijn lot zal zien als gevolg van de politiek die Rusland in het komende jaar zal voeren en waarbij een propaganda voor de éénwording van Duitsland, mits geen bewapening van Duitsland plaatsvindt, gesteund ook door verschillende van de Westelijke machten, een zeer grote rol zullen spelen. Het is n.l. dan noodzakelijk de grote verschillen op te heffen tussen West en Oost, in zoverre dit dan mogelijk is, omdat natuurlijk een te schrijnend gebrek als resultaat zou hebben bij een eenwording, een plotselinge ommekeer van de op het ogenblik in Oost-Duitsland heersende angststemming in een vijandigheid tegenover de Sovjet-Unie, iets dat zeer zeker niet verlangd kan worden. In die tussentijd kunnen we nog rekenen met het wegvoeren van een aantal personen naar andere gebieden.

Men zal dus verder gaan met het elimineren van ongewenste elementen en zal trachten dat Oost Duitsland grotendeels door overtuigde communisten wordt bevolkt en bewoond. Aan de andere kant is het voor Oost Duitsland wel belangrijk dat maatregelen zullen worden getroffen om te komen tot de teruggave van die landsdelen die aan Polen werden toegewezen. Ja, dit is alles.

Vraag: Er wordt gevraagd om iets te vernemen omtrent de wetenschap.

Antwoord: Ja, met de wetenschap, dan moet ik enkele beperkingen maken voordat ik begin. In mijn overzicht zal ik n.l. verschillende dingen noemen, uitvindingen die inderdaad in het komende jaar wel bekend zullen worden. In sommige gevallen ben ik niet gerechtigd om hier aan te stippen waar deze uitvindingen hebben plaatsgevonden en kan ik dus slechts de uitvinding zelf of wel het geslaagde onderzoek zelf aanstippen, zonder daarop verder door te gaan. Allereerst een uitstekend procedé ter vermindering van lijden bij kanker en het onderdrukken van kanker in de eerste stadia (niet Westers), ten tweede een middel waarmee tuberculose, ook beendertuberculose, zelfs in de ergste stadia in zeer korte tijd kan worden genezen. Het procedé bestaat op het ogenblik al en wordt geperfectioneerd en zal waarschijnlijk bekend worden in de maanden september - oktober. Publicatie in de vakbladen zijn daarover dan te verwachten. De uiteindelijke werking hiervan voor het totaal van de wereld zal nog wel ongeveer een anderhalf jaar op zich laten wachten en in verband met moeilijkheden ten aanzien van de verschaffing o.a. van grondstoffen.

Dan kunnen wij verder als belangrijk noemen een proces waarbij insuline aan suikerzieken op een andere wijze kan worden toegediend en wat later ook van Westerse zijde een proces waarbij de insuline-injectie totaal wordt vervangen door een corrigerend vocht dat gewoon kan worden ingenomen en dat in een zekere dosering toegediend, met steeds grotere tussenposen, een vermindering van de ziekte zelf tot stand zal brengen, als zodanig dus een zekere genezing, iets wat ook zeer gunstig is. Dan verder is interessant nog even te vermelden dat de geneeskunde in staat zal zijn een aantal beschermingen aan te bieden tegen radioactieve stralingen, dat verder tegen grote hitte een bescherming zal worden uitgevonden, die het een mens mogelijk zal maken om met de blote hand zelfs gloeiend ijzer aan te vatten, witgloeiend ijzer, zonder dat hierbij brand optreedt. Dit is een heel eigenaardig procedé en de hoofdbestanddelen, een isolerende zalf, zijn al uitgevonden, maar op het ogenblik is de moeilijkheid nog voor zover mij bekend, dat bij het opbrengen de huid zeer sterk wordt aangetast.

Dan op ander gebied een verbetering in een televisiesysteem, waarbij een veel grotere reikwijdte van de zender wordt gegarandeerd. Dit is ook wel belangrijk. Dan verder een vernieuwde toepassing van radar waarbij, door de combinatie van een radarontvanger en een radarzender aan boord van een vliegtuig en een gelijke combinatie zich bevindende op de grond, ook in de dichtste mist geland en opgestegen kan

worden, zonder dat daar enig risico aan verbonden is. Het is een soort automatische piloot, die bediend wordt door radar. Dan is interessant een aantal proeven behelzende voortbeweging van schepen door atoommotoren; enkele daarvan zullen slagen, andere zullen leiden tot een debacle en ik bedoel hier vooral enkele pogingen met een nieuw soort onderzeeër, die zullen leiden tot zeer eigenaardige resultaten.

Dan verder, de wetenschap der vernietiging heeft het zeer ver gebracht en zal in de komende tijd niet alleen brengen atoomgranaten maar ook atoomwolken, die als spanningsvelden kunnen worden gelegd, mits een aantal generators aanwezig zijn. Een ander iets, dat ook wel offensief gebruikt zal worden, maar welke waarde toch ook voor de landbouw zeer groot is, is een methode waarbij neerslag betrekkelijk nauwkeurig kan worden geregeld en kan worden opgewekt. Het is een verbetering van het oude systeem, waarbij verbranding van natriumzouten en verschillende andere zouten eigenlijk chloorzilverhydraten ook heel vaak wordt vervangen door een verdampingssysteem waarbij op zeer eenvoudige wijze men dus, mits men samenwerkt met de aanwezige neerslag, neerslag op bepaalde gebieden kan doen neerdalen.

Nog een andere uitvinding n.l. een nieuw model helikopter, die een grotere snelheid kan bereiken dan die tot nog toe gebruikt wordt en waarschijnlijk de proeven van het jaar, met het instellen van een werkelijke busdienst waarbij helikopters een totaal van 60 tot 80 personen vervoeren. De eerste typen zijn al in aanbouw, maar ze zullen op het ogenblik nog niet rendabel kunnen werken. Indien deze nieuwe motor echter voltooid wordt en er bestaat alle aanleiding om aan te nemen dat dit inderdaad geschiedt, zal deze exploitatie plotseling wèl rendabel worden en zal bij een betrekkelijk laag brandstofverbruik, met behoorlijke snelheid luchtvervoer mogelijk zijn, terwijl de zekerheid ook behoorlijk groot is.

Op het gebied van de landvoertuigen verder een nieuw systeem van overbrengen of transmissie bij auto's. Ook wel belangrijk, maar zal te duur zijn om direct op de markt te worden gebracht. Oh ja, verder heel belangrijk is, dat verschillende kruisingen van graan het mogelijk zullen maken, met een kortere tijd van de zon en zelfs bij een lager gemiddelde temperatuur, een volledige gerijpte oogst te halen, waardoor het mogelijk zal zijn in noordelijke gebieden grotere en betere oogsten dan tot nog toe te halen, waarbij tevens te vermelden valt dat, althans op het ogenblik, deze soorten nog tegen bepaalde graanziekten als o.a. roest, bestand zijn. Ook heel aardig! Veranderingen in kristalstructuur zijn al lange tijd een object van studie. Men zal erin slagen bepaalde structuur en amorphe-massa tot kristallisatie te brengen, iets wat men tot nog toe niet mogelijk heeft geacht althans niet onder de normale omstandigheden, waardoor weer verschillende nieuwe kunststoffen zullen worden toegevoegd aan de al bestaande.

Ook is te verwachten dat nieuwe warmtewerende weefsels meer zullen worden in omloop gebracht en dat een perfectioneren van al bestaande uitvinding zou leiden tot het verschaffen van zeer lichte, maar volkomen tegen hitte zowel als koude isolerende weefsels van de mensheid. Deze artikelen zullen waarschijnlijk in de eerste tijd bijzonder duur zijn in de burgerlijke verbruiksmarkt, maar aan de andere kant kan ermee worden gerekend dat zij in grote mate zullen verwerkt worden, al in dit jaar voor defensieve- en offensieve doeleinden.

Omzetting van stoffen, ook nog iets interessants. Men zal erin slagen een stof te construeren welke atoomgewicht aanmerkelijk boven de tot nog toe bekende uitgaan en men zal komen tot een structuur, die waarschijnlijk ook wel naar een ster benoemd zal worden, die een atoomgewicht heeft van 317. Dit zal wel niet zo groot gepubliceerd worden; voor de mensen zelf zegt het niet weinig maar dit betekent dat hiermee een stof is verkregen welke werkzaamheid zeer groot is, maar van wie de vervangtijd ook zeer groot is, zodat de verstrekking van energie een groot aantal jaren neemt. Deze energie is echter zo groot dat kleinere apparatuur daarmee geactiveerd kan worden. Het eigenaardige van deze stof is, dat ze zeer gevoelig is voor temperatuursveranderingen en ik vermoed dat wij hier, vooral waar het gaat om automatische schakelingen, uiteindelijk ook een grote verandering in het technisch beeld op zullen zien treden.

Verder een nieuw alliage van titanium waarbij een zeer grote veerstandskracht en veerkracht wordt bereikt, een grote trekvastheid en een gewicht dat lichter is dan aluminium, iets dat tot nog toe niet gebeurd is. Hier zou ook inderdaad dan enig aluminium naast chroom worden verwerkt. Het hardingsbad zal een kwestie zijn van het verbruik van helium. Dit is ook een nieuwe procedure die uit, op het ogenblik al gehouden laboratoriumproeven, voort zal vloeien. Die zal voorlopig wel alleen belangrijk zijn voor een verandering in de pantsering van gepantserde gevechtsvoertuigen en vliegtuigen. Oh ja, wij kunnen natuurlijk ook weer verwachten grotere vliegtuigen die met grotere snelheid, grote reizen met grotere

aantallen passagiers zullen volbrengen. Hierbij zullen wij echter niet veel nieuwe uitvindingen zien. We zullen wel zien, dat het niet bekend zijn met de juiste trillingsverhoudingen van de gebruikte metalen, in verschillende gevallen zal leiden tot ongelukken o.a. door vleugelbreuk e.d.

Nu ik geloof dat ik U hier een tamelijk volledig overzicht heb gegeven, tenminste voor zover ik het op het ogenblik bereiken kan.

Ja, bij de germanium detectoren krijgt men eigenlijk het eigenaardige dat een behoorlijke steilheid wordt bereikt, ofschoon niet zo groot als van een diode door het gebruik te maken van een bepaalde samenstelling met germanium, dus het oude kristal gaat treden in de plaats van de elektrisch bekrachtigde diode. Het grote voordeel is hierbij dat gewerkt kan worden met een zeer lage voorspanning en toch een redelijke versterking met een grotere zuiverheid kan worden bereikt omdat n.l. de kromme, en niet zo abrupte buiging als dat bij de lamp over het algemeen het geval is en dus het gelijkmatig steile gedeelte groter is, waardoor grotere frequenties natuurgetrouw kunnen worden verstrekt en doorgegeven. De kleine omvang hiervan doet ons verwachten van onze kant uit, dat de toepassing hiervan, vooral bij niet luxe toestellen, dus bij directe gebruikstoestellen, zeer groot zal zijn, omdat hierdoor een veel compactere opstelling van onderdelen mogelijk is. Een ander voordeel is, dat de eigen straling zeer gering is, zodat afscherming en dergelijke veel minder gebruikt zal behoeven te worden. Is dat voldoende?

Vraag: Is er al iets tegen de kinderverlamming?

Antwoord: Nee, tegen de kinderverlamming wordt voorlopig nog niets gevonden. Wel zal men verder gaan met het gebruik van, op het ogenblik al bestaande preparaten, waarbij de kinderverlamming inderdaad minder ernstig kan worden gemaakt, maar men zal althans dit jaar nog niet komen tot een product dat in staat is alle schade teniet te doen. Wij zullen dus te maken krijgen, wat kinderverlamming betreft, met een gedeeltelijk herstel, waarbij echter een zekere zwaktetoestand blijft bestaan. Oh ja, kinderverlamming is nog wel aardig om te vermelden, men zal nog weer komen tot een lichtere en makkelijker draagbare apparatuur om de ademhaling te doen plaatsvinden, zodat de verlamming van de ademhalingsorganen minder hinderlijk zal zijn dan tot nog toe.

Dit is een nieuwe variatie van de z.g. ijzeren long, die het voordeel heeft dat de patiënt zichzelf daarmee kan bewegen, omdat ze zeer licht is en uitgevoerd in plastic. Nadeel is dat de motor in dergelijke gevallen moet lopen op batterijen; daar kan een elektrische pulsator voor worden gebruikt en dit brengt met zich mee dat natuurlijk altijd reservebatterijen aanwezig moeten zijn. Men zal wel waarschijnlijk ook inbouwen een mogelijkheid om onmiddellijk de eerste de beste elektrische spanning hiervoor te gebruiken, maar dit zou tot een verzwaring leiden en tot een minder makkelijk hanteren hiervan. In ieder geval kunnen we wel aannemen dat hierbij de mogelijkheid voor de patiënt zelf om wat meer zich te bewegen en dus wat meer te leven, groter zal zijn dan tot nog toe het geval was.

Aan de andere kant zal men voor de kinderverlamming ook overgaan tot het bouwen van drukkamers die niet voor één, maar voor meerdere patiënten tegelijk bestemd zijn, zodat deze binnen de drukkamer ook een betrekkelijk normaler leven kunnen leiden, omdat zij, verbonden door plastic blazen aan deze ademhalingskamer, in ieder geval met elkaar kunnen spreken en gezien het doorzichtig bovenvlak, zelfs in staat zullen zijn om verschillende spelen gezamenlijk te volbrengen.

Dit is dus ook wel een klein voordeel. Dat brengt mij meteen nog op een ander idee. Er komt nog een heel aardige uitvinding. Men heeft nl. uitgevonden een methode voor wolkenprojecties zoals U weet. Hiervoor is nu een variant aangebracht waarbij een bewegend beeld kan worden geprojecteerd. Dat is een reclamering tot nog toe en ik geloof ook niet dat het ernstig zal worden gebruikt voorlopig, maar hier schuilen toch wel mogelijkheden in voor een grootbeeldprojectie van een buitengewone reikwijdte. Dat schiet mij zo ineens te binnen; dat is er n.l., nauw mee verbonden. Dat is dezelfde fabriek die zich daarmee bezighoudt.

Omdat er verder niets meer te vragen is zal ik zelf maar een onderwerp ter hand nemen, of liever gezegd een onderwerp in de mond. U hebt met een buitengewone belangstelling, zoals ik gemerkt heb, allen deze beschouwingen over toekomstige gebeurtenissen aangehoord en nu geloof ik dat er voor U de vraag zal rijzen, hoe is het nu eigenlijk mogelijk dat een dergelijke voorspelling komt, allereerst, maar ten tweede ook, is daar nu niets aan te doen? Is dit voortbestaan inderdaad gedetermineerd, staat dit vast? En daar moet ik U dit op zeggen: Het is natuurlijk mogelijk een toekomstbeeld te zien in de tijd door de tijd te gebruiken als een vaste lijn in een meer dimensionaal systeem, kan men komen tot een bepaling van een bepaald tijds punt, waarop de totale situatie kan worden waargenomen .. De tussenliggende

fasen behoeven dan niet te worden onderzocht, omdat verandering tussen deze fasen kan worden geacht over het algemeen betrekkelijk geleidelijk te gaan. Als er geweld is gebeurd, dan zal men daar wel een aanwijzing van zien. Dus zo kan men inderdaad een aardig beeld krijgen van wat er op een bepaald tijdstip zal gebeuren. Over het algemeen ligt dit niet in de vastgelegde noodlotstoestand van het totaal van de wereld. Er is wel een noodlot maar dit noodlot dat beheerst U zelf, want, indien het totaal der mensheid zou veranderen, dan zou ook het totaal van het lot der mensheid en daarmee het totaal der gebeurtenissen veranderen. Omdat echter bij een massa met een zekere traagheid rekening moet worden gehouden, kunnen wij zeggen dat de op het ogenblik bestaande stromingen nog een 3 - 4 jaar ongeveer voort zullen duren, terwijl wij grote tegenkrachten reeds nu aan het werk zien. Wij kunnen deze conflicten berekenen en kunnen dus zeggen: dit is noodgedwongen datgene wat naar voren moet komen in het volgende jaar.

Wanneer we dat voor een enkeling zouden moeten doen dan zou dit heel anders zijn. Een enkeling n.l. heeft de mogelijkheid voor zich, om persoonlijk zijn hele leven te baseren op een ander punt en als het ware alle waarden van het tot nog toe geleide leven achter te laten en opnieuw te beginnen. In een dergelijk geval verandert inderdaad het totaal van het lot. In de tijd is dit vooruit te zien, omdat tijd niet is zoals U misschien denkt, een voortdurende opeenvolging van feiten, maar is een vaste lijn waarlangs U zich beweegt met Uw waarnemingsvermogens; dat is heel iets anders, dat zult U begrijpen. Dus het is wel vast te stellen wat er zal gebeuren, maar zelfs dit is afhankelijk van het feit of U als enkeling inderdaad U in de huidige sfeer, in deze wereld, in dit leven, zult handhaven, begrijpt U wat ik bedoel? Dus in een dergelijk geval kunnen wij zeggen: een prognose is inderdaad te stellen, een prognose is met een zeer grote zekerheid te stellen daar waar het gaat over maatregelen die beïnvloed worden door een grote massa mensen. Hier is de traagheid, het traagheidsmoment, n.l. zo groot dat veranderingen pas op kunnen treden lange tijd nadat een bepaalde beweging begonnen is. Dit is niet het geval daar waar beslissingen worden getroffen door enkelingen, hier is dit dus niet mogelijk.

Ten opzichte van natuurkundig gebeuren, dus aardbevingen, uitbarstingen, het ontstaan van nieuwe variëteiten, verandering van kosmische verhouding etc. hebben we met heel iets anders te maken. In dit geval kunnen we, en dat is ook wel weer heel aardig, zeggen, alles ligt al vast omdat dit slechts de uiting is van al aanwezige spanningen. Wanneer een aardbeving tot stand komt is dit niet een plotseling gebeuren, maar iets wat misschien al een 40 of 50 jaren lang zich voorbereid heeft. Het is dus alleen het afschatten van de tijd waarop het tot uiting komt. En in dit geval zult U dus merken dat de voorspelling over het algemeen juist is, maar dat de tijdsduur slechts zeer onnauwkeurig kan worden bepaald. Men kan niet zeggen zo en zo lang zal die aardbeving duren, men kan niet zeggen dan en dan precies zal zij optreden, men kan ongeveer een waarde geven maar dit is slechts een schatting en benadert dus slechts, zonder juist te willen zijn. Dan had ik over deze toekomstvoorspelling ook nog wel iets anders te vertellen en dat is n.l. dit: Wanneer U werkelijk rekening houdt met deze toekomstvoorspellingen dan kunt U Uw eigen gedrag daarnaar richten en als zodanig zou het inderdaad mogelijk zijn als U rekening houdt met bepaalde punten die ik U nu hedenavond heb medegedeeld, om bv. zeer voordelige speculaties te doen. Toch garandeer ik U dat, als U dat zou proberen, het U niet zal lukken. Niet omdat de gegevens onjuist zijn, maar omdat de gegevens zo onvolledig zijn dat er geen directe baten uit voort kunnen vloeien.

Dat is dus even een waarschuwing eigenlijk meteen. En dan verder, wat U weet van de toekomst wijst op een voortdurende onrust en op een voortdurend groter wordende spanning, die ook bij de volken tot uiting komt en dus ook tot conflicten in Uw naaste omgeving zal leiden; een verhoging van zenuwspanning zou uiteindelijk een zekere vermoeidheid, een zekere psychisch veroorzaken, een vermoeidheidspsychose, waarbij prikkelbaarheid, onredelijkheid, onhandelbaarheid in sterke mate optreden en vertraging van reactievermogen etc.

Deze dingen kunt U zelf tegengaan door rekening te houden met al deze invloeden, die op Uw medemensen werken en te trachten voor Uzelf althans deze invloeden uit te schakelen, zeggende: ik weet dat dit in de toekomst ligt, maar persoonlijk wil ik daar geen deel aan hebben, als zodanig wijs ik het af en ik zal voor mijzelf trachten, ten eerste zó te leven dat ik zelf vrede heb met mijzelf, zonder mij moeilijkheden te laten bezorgen door anderen en ik zal in deze levenshouding trachten een ieder te steunen waar mij dit volgens deze levenshouding mogelijk is. Dan zult U voor Uzelf een punt bereiken waarbij U t.o.v. Uw medemens in het voordeel bent. U bent n.l. geestelijk rustiger, uitgeruster, U zult sneller reageren, U zult veerkrachtiger zijn wanneer U eens een keer tegenslag heeft en U zult behulpzamer zijn en daardoor meer vrienden winnen, U zult als het ware in het klein al het principe van

de naastenliefde in de praktijk gaan brengen. En in dit geval zult U kunnen zeggen: dit jaar heeft ondanks alle nadelige invloeden en stromingen die er dit jaar optreden, toch mij persoonlijk een voordeel gebracht, want ik ben niet achteruit gegaan, integendeel ik ben gelukkiger geworden.

Vraag: Ik wilde U vragen, wij profiteren van dat wat U zegt, altijd zo ongelofelijk veel, of wij voor U ook niet iets zouden kunnen doen?

Antwoord: U realiseert zich niet wat U voor ons doet. U denkt, U volgt ons en U denkt en bewust neemt U niet eens alles op, maar in het onbewuste legt U al dit gehoorde vast en U geeft een reactie. Die reactie betekent het beeld van Uw persoonlijke wereld en geeft dus Uw zuivere persoonlijke visie op datgene wat wij staan te vertellen. En dan is een avond als vanavond nu niet erg voordelig voor ons. Een avond waarop filosofische problemen naar voren komen bv. of natuurkundige problemen kan voor ons belangrijker zijn, maar het aardige is dat in het normale denkproces dus, waarbij het onderbewuste mede in rekening moet worden genomen, U ons eigenlijk vertelt hoe onze wereld er in Uw ogen uitziet, waardoor de eenzijdigheid die noodgedwongen in onze zienswijze, in onze wereld vaak ontstaat, een beetje teniet wordt gedaan en wij de mogelijkheid krijgen, ondanks ons zeer eenzijdig en praktisch conflictloos bestaan, de conflicten die wij beleven bestaan in hoofdzaak in onszelf, toch kunnen komen tot een verruiming van ons kennen en vooral van ons opvatten, ons begrijpen en ons weten - weten en begrijpen behoren n.l. hetzelfde te zijn -; dit is helaas op de wereld niet altijd het geval.

Dus U begrijpt, U geeft ons inderdaad iets terug. En als U ondanks dat toch verplichtingen voelt dan kunt U maar één ding doen en dat is: geeft U andere mensen de steun die U ze geven kunt. Dan betaalt U ons rijker terug dan U misschien denken kunt, want dan verwerkelijkt U iets van de gedachte die ons ideaal is en geeft U ons daarmee ten eerste de bevrediging van een geslaagd werk, maar ten tweede ook, wanneer wij eventueel op aarde wederom zouden incarneren, een wereld die juist, dank zij Uw pogen, beter is geworden en ons dus ook weer een betere ontwikkelingsmogelijkheid biedt.

Vraag: Kunt U nog zeggen of er in 1953 nog iets gedaan wordt voor reumabestrijding en of dit ook effect heeft?

Antwoord: Neen, veel effect zal het niet hebben. Dat komt, omdat men bepaalde dingen is gaan verwaarlozen bij reuma. Allereerst heeft men voornamelijk gehecht aan een afzetting van zouten in de omgeving van de gewrichten in de spierweefsels. Later heeft men ontdekt dat deze stelling eigenlijk wel een beetje, laten we zeggen, fantastisch was. En nu is men op het ogenblik bezig om van zuiver psychische kant de oorzaken van reuma na te gaan. Men vergeet daarbij dat inderdaad bij reuma ook structuurveranderingen in het weefsel oorzaken zijn en niet slechts resultaat zijn, zodat er van een wisselwerking tussen fysiek en psyche wel degelijk sprake is en voordat men dit volledig zal begrepen hebben en ontdekt hebben, zal men wel tijdelijke resultaten hebben bereikt door een psychische behandeling van deze kwaal, maar men zal niet komen tot een volledige, laten wij zeggen, geneeskundige behandeling hiervan, die inderdaad doeltreffend is in alle gevallen. Alleen waar reuma en reuma-verschijnselen terug te voeren zijn tot zuiver neurotische verschijnselen, zal het wel degelijk een grote winst betekenen. Men moet niet vergeten, juist de neurotiker of neurotica valt zeer snel in het oude patroon van denken terug en ook hier zal dus waarschijnlijk een absolute genezing voorlopig nog wel niet mogelijk zijn.

Vraag: Kunt U ons iets mededelen over het grote afstanden met vliegtuigen afleggen? Bij de "uitvindingen" heeft U erop gewezen dat dit zou komen.

Antwoord: Ja, inderdaad. Kijkt U eens: de vorm en de plaatsing van de motoren bij de huidige vliegtuigen maken een grotere structuur met behoud van snelheid zeer moeilijk. De constructie moeilijkheden hierbij zijn zeer vele. Nu zal men terug gaan naar een model dat vroeger al in productie is geweest en dat, meen ik, oneerbiedig "vliegende pannenkoek" werd genoemd en men heeft bovendien te maken gehad met vliegende vleugel en vliegende driehoek.

Nu zou men erin slagen juist met het gebruik van z.g. jetmotoren bepaalde tot nog toe niet makkelijk mogelijke wendingen, de bestuurbaarheid n.l. was niet altijd zeer goed of de snelheid werd weer door de vorm ten eerste neergehouden. Zou men slagen in het vervaardigen van voertuigen die in hun eigenlijke draagvlak tevens besturing, motoren, bergruimte en passagiers verblijven hebben; deze vliegtuigen zullen waarschijnlijk nog niet in het directe verkeer komen maar er zullen inderdaad proefvluchten mee worden gemaakt en de vervoersmogelijkheid van deze vliegtuigen zal waarschijnlijk in de beginperiode liggen op 120 tot 180 passagiers, dus gelijk aan de tot nog toe bestaande vliegtuigen, maar met een zeer veel groter rendement zou men kunnen komen tot vliegsnelheden die liggen omstreeks de 650 kilometer per uur, waarmee dus de verplaatsing van grotere transporten en dergelijke, inderdaad aanmerkelijk

sneller zal gebeuren. Bovendien zal een uitvinding op het gebied van de motoren, zeer belangrijk in de "jet" een groter rendement bij een zelfde brandstofverbruik, mogelijk maken en als zodanig zal de actieradius van dergelijke vliegtuigen aanmerkelijk worden vergroot, waarbij een oceaanolucht dus zonder een al te grote belasting van het draagvermogen, door het meenemen van brandstof ook weer mogelijk wordt en het nuttig rendement, het nuttig mee te nemen gewicht dus veel groter en daarmee worden de exploitatiekosten zoveel lager, wat vooral voor verkeersmaatschappijen na ongeveer 1 à 2 jaar dergelijke vliegtuigen wel bijzonder aantrekkelijk moeten zijn.

Vóór die tijd zullen nog verschillende andere grotere modellen voor 80, 90, ik meen zelfs voor 120, 140 passagiers, in dienst worden gesteld, maar deze grote voertuigen zullen blijken nadelen te bezitten, omdat zij aan grote drukken onderhevig zijn en in dit geval dus zeer snel moeten worden afgeschreven, of na een bepaalde periode van vliegduur onveiligheid vertonen en zeer nauwkeurig moeten worden nagezien op verschillende structuurfouten en dit zou de exploitatie van dergelijke grote vliegtuigen zeer kostbaar maken. Als resultaat daarvan kunnen we dan ook spreken van een groot aantal luchtvaartongevallen in het komende jaar.

Vraag: Ik vond het heel interessant, maar dit was niet hetgeen ik vroeg. Ik had iets willen weten over televisie, over grotere reikwijdte en grotere zichtbaarheid.

Antwoord: Oh ja, nou kijkt U eens. Dat is eigenlijk betrekkelijk eenvoudig. Zoals U weet bestaat de mogelijkheid tot spiegeling niet waar? Tot richting. Nu kan men een dergelijke richting bij een televisieantenne in één richting tot stand brengen en dit systeem is inderdaad al langere tijd bekend. Hierbij wordt een grotere reikwijdte verkregen, zeer zeker, maar ten koste van het bestreken (aureool?). Nu zal men tot de ontdekking komen dat bij gebruikmaking van een bepaalde stof en wel speciaal voor de ontvangantenne zou een speciale stof noodzakelijk zijn, men kan komen tot een zending waarbij een horizontaal-spiegeling wordt verkregen en de buiging die daardoor de breking en daarmee gevolgde buiging van deze op zichzelf zeer hoogfrequente trillingen zou worden bereikt, daardoor zullen zij enigszins meer dan anders het aardoppervlak volgen. Als resultaat zou de horizon verwijdt worden buiten het gezichtspunt en zelfs aanmerkelijk buiten de normale reikwijdte van zeer krachtige zenders.

Een zwakke zender zou dus hetzelfde kunnen bereiken als tot nog toe een sterke zender bereikte. Het eigenaardige is dat hier niet zozeer een kwestie van elektronica op de voorgrond treedt als wel een kwestie van beheersing van magnetische straling en wel vooral het aanbrengen van een bijzonder element, waardoor deze stralen met een zekere hoek worden afgeschoten en als zodanig zeer dicht langs de aardoppervlakte gaan, hierdoor komen ze onder invloed van het aardoppervlak en vertonen een tweede brekingsfactor. U zult dan zien dat in het vergrote gebied dode plekken voorkomen. Er zullen dus in elk televisiegebied twee of drie dode zones zijn, dat zijn n.l. die zones, waarin juist de breking optreedt en waardoor de ontvangst praktisch niet mogelijk zal zijn. Daar staat tegenover dat de tussen deze brekingspunten gelegen reikwijdte ongeveer even groot is als de oorspronkelijk (aureool?) waarbij we dus kunnen zeggen dat het totaal bestreken gebied verdrie- tot verviervoudigd kan worden.

Dan is bovendien hier nog even de aandacht te vestigen op de nieuwe methode, waarbij men een bepaalde antenne gebruikt. Men zou voor de televisieantenne gebruik gaan maken, niet slechts van een z.g. ingebouwde antenne die dus een grote aanzuigingskracht heeft voor magnetische trilling, de magnetische energie van grotere ruimte samenbrengt in eigen pijpruimte(?) en daardoor een versterking geeft van het ontvangen antennebeeld, maar wij zullen zien dat men overgaat tot inbouw van dergelijke dingen in een serie en deze serie zal zo zijn, dat in de richting van de zender, en zo mogelijk draaibaar opgesteld. Dit laatste zal dit jaar nog wel niet verwezenlijkt worden en misschien de eerste jaren ook verder niet, omdat de kosten daaraan verbonden wel zeer groot zijn, maar een drietal in lijn gelegen, zo mogelijk ongeveer met de zender in lijn gelegen, van deze staafjes die op zichzelf zullen zijn waarschijnlijk 1 hoogstens 1,5 cm lang, zijn dus niet erg lang en ook hun doorsnede zal niet zeer groot zijn; ik schat deze op 10 mm. Ingezet in een totaal, in een geleidend geheel dus, zullen ze in staat zijn door een bepaalde koppelingsmethode inderdaad een zeer groot rendement te geven, omdat een schijnbare spiegeling leidt tot versterking van de ontvangen energie en door hier een soort rad van te maken met een aantal spaken.

Men kan gaan beginnen misschien met een kruis, maar ik vermoed wel dat men over zal gaan tot gebruik van dubbelkruis (Marconi ant. Red.), dus acht spaken in verschillende richtingen, zou men door onderlinge combinaties te maken, inderdaad de meeste stations met een zeer veel grotere intensiteit kunnen ontvangen, zodra het signaal sterker doorkomt en zal men zelfs waarschijnlijk, juist door dit

systeem van ontvangst, de normaal optredende, niet atmosferische storingen voor een gedeelte kunnen elimineren. Is het niet erg duidelijk?

Nog niet? Ik zal het nog eens rustig overwegen of opnieuw beluisteren. Ja, kijken of we het niet uit kunnen puzzelen. U moet niet vergeten ik probeer in een kort bestek eventjes te beschrijven. Ik kan U niet precies vertellen wat de technische vorm zal zijn, want daarvoor ben ik niet voldoende technicus. Deze soort van techniek is n.l. na mijn verscheiden pas op aarde verschenen, dus U begrijpt ik zit daar even met moeilijkheden, maar U zult verschillende onderdelen inderdaad erkennen. U zult erkennen de mogelijkheid om te komen tot breking en buiging.

WETENSCHAP EN GEESTELIJK WETEN

Och, laat U de keus liever aan mij over. Nou ik geloof dat U de keus maar liever aan mij overlaat, of zit U nog zo ingespannen na te denken? Ik geloof wel dat dat de bedoeling is.

Nou dan, we zouden misschien een ogenblikje, U bent zo wetenschappelijk bezig geweest, aan kunnen knopen weer bij de wetenschap, of we daar eens een klein beetje over kunnen gaan naar, laten we zeggen, het meer geestelijk terrein. Men heeft proeven genomen de laatste tijd met opstijgingen in de stratosfeer en bij stijgingen tot wat grotere hoogte is men tot de ontdekking gekomen dat daar een soort van asregen heerste d.w.z. er was regen, maar op die hoogte kan er, volgens alle natuurkundige wetten, geen directe regen en zelfs geen water aanwezig zijn, de druk is daarvoor zeer te gering en nu was dus de grote vraag, wat gebeurt hier? Nu zou ik U daar een verklaring van kunnen geven. Het is n.l. een kwestie van stoffen die door de aarde uitgeworpen worden en die onder gegeven omstandigheden bij voldoende eigen versnelling als zeer kleine satellieten rond de aarde blijven bewegen, maar wanneer een ander voorwerp komt dat een grotere eigen aantrekkingskracht heeft, afgebogen worden van hun baan, daar komt het eigenlijk op neer.

Maar nu is het wel heel aardig dat degenen die daar over spraken, die dat uit moesten gaan leggen, onmiddellijk een woord in hun mond namen dat naar mijn idee toch wel zeer nauw verwant is met de geest. Zij spraken n.l. van kosmische stroming. En als U nu praat over een kosmische stroming dan lijkt het mij wel heel erg interessant ja, maar bovendien erg belangrijk, om eerst eens te weten wat je er eigenlijk mee bedoelt. Maar dat schenen deze mensen niet te weten. Ze hebben gedacht aan uitgestoten deeltjes van de zon misschien, ze hebben gedacht aan een of andere magnetische beweging die daar met hagelsterkte op die buitenhuid van hun voertuig kletterde, maar ze hebben toch eigenlijk niet direct helemaal begrepen waar het om ging. Dat "kosmische stromingen", dat woord dat ze gebruikten, dat is iets dat te maken heeft direct met de hele wereld maar ook met het heelal. Het hele heelal bestaat eigenlijk uit één grote kosmische stroming en die kosmische stroming die kun je je denken als beginnende in het centrum en gezien het feit dat het heelal ongeveer bolvormig is en voorgesteld zou kunnen worden als een holle bol, moet dat centrum inderdaad liggen in het middelpunt van het Al. Als U dat nu eens gaat bekijken op een sterrenkaart of U gaat het onderzoeken, dan komt U tot de conclusie dat juist dat middelpunt van het heelal zwart is, daar is het donker en omdat het er donker is denken de mensen dat er niets is en daar begaan ze de allereerste grote fout, want ze spreken wel graag over ether en over oerstof maar wat die dingen nu werkelijk betekenen, schijnen ze niet te begrijpen.

En toch is het zo: in het midden is een massa samengekomen van kracht, kracht die niet meer kan worden voorgesteld als stof of een deel van stof, maar die aan de andere kant toch eigenlijk de bouwsteen is, waaruit alle stof wordt opgebouwd. Ik hoop dat ik hier geen bekende dingen zit te vertellen, maar ik wou dit toch wel eerst even vertellen, want van hieruit moeten we verder. Die kracht nu kan, wanneer het evenwicht gestoord is, komen tot een concentratie. Die concentratie zal leiden tot het vormen van deeltjes, die deeltjes zullen de oorzaak van hun ontstaan trachten tegen te gaan, en zo zullen die deeltjes zich van de kern af bewegen. Dat is nu eigenlijk het hele begin van de schepping. Maar zolang als die kern actief blijft, gaat dat proces verder en dat proces dat is dus een straling die gelijkelijk gericht is, praktisch op alle bepaalde plekken gesluierd is. Daardoor zien we dat hier en daar een buitengewone verdichting van nu werkelijke stof ontstaat n.l. de nevels waaruit sterren geboren worden. Zolang als de krachtbron in werking blijft, zal hij ook de energie verschaffen die later wordt omgezet in straling, want wanneer er eenmaal een massa is dan kan die massa alleen bij elkaar blijven wanneer de zaak beweegt. Om het anders te zeggen, het wezen van alle materie is beweging. Die beweging nu vraagt een zekere energie. Aan de ene kant wordt kracht afgegeven tijdens de verplaatsing, aan de

andere kant wordt deze afgegeven kracht een weerstand overwonnen n.l. de straling vanuit het kernpunt en deze wordt voor een gedeelte weer opgenomen. Daardoor is elke ster een voorwerp dat kracht afgeeft en gelijktijdig ook weer een kracht ontvangt. Zolang als dit gelijk blijft, blijft ook de stand van de ster gelijk. Haar bewegingssnelheid blijft gelijk en zij zal zich bewegen in een parabolische baan van het middelpunt af, onderhevig tevens aan de bijkomstige bewegingen van haar eigen nevelstelsel. Als deze kracht nu alleen maar bruikbaar was om er stof van te maken, dan zou ik ze niet belangrijk vinden, maar ze heeft meer verborgens.

Allereerst kan zij beheerst worden door een wil en dat is wel heel belangrijk d.w.z. dat Uw wil als het ware een zelfstandig opgewekte trilling is, ja hoe moet je het anders noemen, dan zeggen we maar een trilling, die deze krachtdeeltjes op kan vangen en wel in een bepaald patroon. Dat patroon leidt dan tot de schepping van een bepaalde vorm. Als die vorm een vatbaarheid heeft voor eigen behoud d.w.z. dat haar vorm plus de haar gegeven beweging zodanig zijn dat zij hiermee verder de oorzaak van haar ontstaan tegenwerkt, dan krijgen we een onafhankelijk wezen dat niet meer door een wil bezield wordt, maar dat voort zal gaan in de richting die het eenmaal ingeslagen heeft onder deze wil en de vorm die het onder invloed van deze wil gekregen heeft verder behoudt. Op een dergelijke manier komen nu in de geest verschillende dingen tot stand die de mensen wel eens een schil noemen. Die schillen die zijn niet zoals U denkt alleen maar afbeeldingen van overledenen die een soort lichaam hebben laten drijven dat nog een tijdje in stand blijft, maar het zijn evenzeer ook alle gedachtestromingen die een zuivere vorm hebben uitgedrukt. En hoe sterker die gedachte is, hoe sterker zij vormend werkt en we noemen meteen dan een aardige definitie van de wil. De wil is dus de uitgedrukte gedachte, plus de verwerkelijking daarvan wanneer U in de stof bent, maar bij ons is de gedachte tevens een eigen verwerkelijking en daardoor wordt dus onze wil eigenlijk het middel om onze eigen wereld te scheppen, maar ze is afhankelijk van ons eigen denken, dus ook van ons weten, van ons begrijpen. Hoe meer we van de dingen begrijpen, hoe nauwkeuriger wij ze kunnen reconstrueren en hoe mooier onze wereld wordt.

Zoals U ziet, zit er al een heel aardige samenhang in, maar dat gaat nog verder, want in mijn wensen, mijn wil dus, kom ik niet alleen tot een denken over een wereld buiten mij, maar ik denk ook over mijzelf als een deel van die wereld. Zo verwezenlijk ik van mijzelf een vorm en die vorm noem ik dan mijzelf, ik ben het niet, maar ik denk dat ik het ben en dat is voor mij praktisch precies hetzelfde. Net zo goed zoals U denkt dat U dit lichaam bent; dadelijk komt U tot de ontdekking dat U een geest bent, denkt U dat U die geest is, maar als U dan nog verder gaat zoeken dan zeg je, die geest is ook alleen maar weer een verschijningsvorm. Die vormen die komen langs natuurlijke wijze dus tot stand. Ze zijn onderhevig aan bepaalde regels en wetten zoals Uw lichaam onderhevig is aan de wetten van de voortplanting, eigenschappen daaruit opneemt, maar uiteindelijk grotendeels beheerst kan worden door Uzelf en als zodanig zou U zelf, door intensief denken daarover, Uzelf mooier en lelijker kunnen maken en zo gaat het ons nu ook en dat hebben we allemaal te danken aan die kracht die daar uit dat kernpunt eigenlijk wordt uitgestoten.

Nu hebben wij tevens wat anders gezien n.l. dat onze beide werelden nog erg dicht bij elkaar liggen. Ze zijn om zo te zeggen met elkaar verweven en daarmee is dan ook tevens bewezen dat we samen moeten werken, de geest die kan de stof zo maar niet in de steek laten, dat gaat niet, maar wij moeten samenwerken omdat wij uiteindelijk in dezelfde materie werken. En, waar bij ons de eigen wil de eerste invloed is en daardoor ook de vorm die wij tot stand brengen veel vluchtiger is, is Uw vorm een conceptie van een massa intellecten, dus een voorstelling die gesteund wordt door het wilsvermogen van een groot aantal individuen en bovendien over het algemeen nog gestimuleerd wordt door anderen die veel groter wilsvermogen hebben dan U en die op die wil wel degelijk hun stempel weten te zetten. Om maar terug te komen naar die geest, op die wereld van de geest, dan zitten we met het onderwerp "Geest" niet meer zo in onze maag als we ons realiseren dat het eigenlijk hetzelfde is als de stof, alleen in een andere vorm samengebracht en dan is het ook al begrijpelijk dat een schil, dat is een beeld dat door een voldoende sterke wil een voldoende sterk voorstellingsvermogen is opgebouwd, weer bezield kan worden zodra het onder invloed komt van een wilsvermogen. Dit is erg belangrijk, want daardoor is het dus mogelijk om bv. een demon, zoals de mensen zich die voorstellen, op te laten treden in een vorm die voor de mens zelfs het reële heel dicht benadert. Daden te kunnen stellen die liggen in de richting van die geschapen kracht die in de oorspronkelijke gedachte in deze vorm heeft gelegen. Zo komen er dan dus de onbezielde wezens tot stand. Ze zijn producten die uit elkaar vallen zodra er niemand meer aandacht aan geeft. En dan hebt U hier een verklaring waarom oude goden sterven. Wanneer een God verlaten wordt en er niemand meer is die, door zijn aandacht het wezen voedt, dan moet die God te gronde gaan d.w.z. het beeld dat die God verpersoonlijkt valt langzaam maar zeker uit elkaar en wordt uiteen gedreven alsof

het stof was, het brokkelt af, het bestaat niet meer. U hebt dus zelf een hele grote macht in handen; U kunt n.l. wezens scheppen en deze wezens zelf opdracht geven.

En die opdrachten zullen, als uw schepping voldoende door de wil werd bevestigd, dus stevig genoeg is, ook worden uitgevoerd. Dit is een praktijk van magie, die bij de mensen bekend is. Dat die magie natuurlijk niet altijd erg heilzaam is, is ook weer begrijpelijk, want zo'n schil, zo'n wezen is een automaat, is afgesteld op een bepaalde handeling, wordt afgestuurd op een bepaald doel en kan het daar niet komen, dan automatisch keert het tot zijn meester terug en heeft het dan zijn handeling nog niet volbracht dan volbrengt het deze handeling aan de meester zelf, die over het algemeen op zo'n ogenblik niet voldoende bereid is en dus als slachtoffer valt van de kracht die hij zelf geschapen en ontketend heeft. Daarmee komt die geest stuurloos, die schil, maar ze heeft in zich nog de laatste gedachte van de magiër en zal deze tot ze uiteen valt blijven verwerklijken. Zo komt het dat er zoveel demonen op de wereld zijn. De geest die van de mens afkomt en ook andere bewust levende en denkende geesten die een individueel bewustzijn hebben, want er zijn er ook die een soort groepsbewustzijn bezitten d.w.z. die kennen een groot aantal vormen waar ze gelijktijdig als het ware mee samen leven, waar ze zich mee vereenzelvigen, maar die individueel denken in hoofdzaak, die zijn dus in staat om hun eigen wereld en hun eigen vorm wel heel zwaar te beïnvloeden en daarom zijn er gebeurtenissen op aarde die voor ons van groot belang zijn.

U zult zeggen: hoe komt U nu ineens weer aan die draai, maar dat is heel begrijpelijk want U bent ook geschapen met een persoonlijk denken, met een persoonlijke wil en stelt U zich nu eens voor dat honderdduizend mensen dezelfde gedachte denken, dat kan voorkomen, dan spreken ze wel over massasuggestie of massahypnose, maar het feit is er dan toch maar. Al die mensen denken hetzelfde en wensen als resultaat daarvan meestal hetzelfde. Die wens wordt als een wezen opgebouwd. En als dan die wereld praat over een vredesengel, dan is dat nog zo gek niet, want een groot gedeelte van deze wereld verlangt naar vrede en door dit verlangen alleen, heeft ze wezens opgebouwd die alles doen wat ze kunnen om die vrede tot stand te brengen. Daarom zijn sommige, algemeen gevierde religieuze feesten als Kerstmis, van groot belang; daarom is zo'n periode als Nieuwjaar van groot belang en Pasen. Daarom is ook de maand Ramadan bv. van zo'n buitengewoon groot belang. Ik noem nu maar een paar van die maanden en van die dagen; er zijn er natuurlijk veel meer en hoe groter de groep is die een bepaald streven uit op dat ogenblik, hoe groter de kans is dat ze voor zichzelf een wezen scheidt dat de kracht in zich draagt om die wensen te vervullen. Nu kun je dus op een dergelijke manier komen tot de constructie van een voertuig dat werken kan. En als je nu verder gaat en, dit voertuig geschapen hebbende, gaat zeggen - dat is het aardige daarvan - dit wezen moet Gods wil vervullen, of om het uit te drukken op een beetje evangelische manier niet mijn maar Uw wil geschiede, dan maak je daarmee een dergelijke invloed tot uitvoerder van de wetten van de Schepper.

En het is eigenaardig dat er indertijd een groot aantal van deze wezens ontstaan is en dat deze nog steeds op deze aarde zowel als op andere plaatsen in het Al, deze functie vervullen. Het schijnt dat met het instellen van deze wezens niet op de persoonlijke wensen en wil van de mens, maar met het afstellen van deze wezens op het goddelijke, hiermee alleen al door de gedachte een instrument is geschapen dat gevoed wordt door de goddelijke kracht en uit deze goddelijke kracht steeds weer het vermogen put om de eens gegeven opdracht n.l., de wetten Gods te handhaven, voort te zetten. En deze wezens zijn het nu vooral die, waar het om de natuur gaat, een hele grote invloed hebben. Zij komen dan vaak op een terrein waar U bv. te maken krijgt met wind, met vuur. Zij kunnen optreden met water, zij kunnen optreden in de aarde; zij zijn vaak werktuigelijk voor het verrichten, wat de mensen vroeger wel noemden: een godsoordeel, dat wil zeggen op een gegeven ogenblik verdwijnt er een plaats - in de bijbel spreken ze over Sodom en Gomorrha bv.. Nu kijk eens, die geschiedenis van Sodom en Gomorrha, die kan heel goed waar zijn en dan kan het heel goed brandende pek of brandende olie zijn geweest, een bron die begon te spuiten om de een of andere oorzaak en daar de hele zaak flink besproeide en toen door wrijving in brand vloog, of die gassen kwamen in aanraking met een open vuur en daar was het! "Het regende vuur uit de hemel". Maar die kracht was niet zo onbestuurd als velen van U zullen denken; daar zat wel degelijk een intentie bij, daarom is zo'n verhaal niet zo ongelofelijk als menigeen zou denken.

En wanneer U zo dadelijk bewuster gaat zien in onze wereld en misschien komt wonen voor een tijdje in onze wereld, dan zult U merken dat juist deze wezens vaak heel wat te zeggen hebben over de eerste dagen die U bij ons doorbrengt, want U kunt meegewerkt hebben aan de opbouw van een slecht wezen,

dan is dat wezen daarmee Uw dienaar geworden, maar aangezien het tevens de wil van zoveel anderen in zich draagt - het is niet van één mens uit geschapen - zal het aan U de wil van het geheel voltrekken en dan krijg je de achtervolgingen die worden tot een waanzinnige droom. Het is natuurlijk erg treurig dat dat gebeurt, maar het gebeurt dan toch en omgekeerd heb je ook goede krachten, die mensen die volgens de opvattingen hier, op aarde heel slecht zijn geweest, maar die toch altijd verlangd hebben naar het goede, het mogelijk maken zichzelf op te heffen tot een hoogte van weten en begrijpen, van licht en van leven in goddelijke wijsheid, die hier de wereld niet eens begrijpen kan.

Kijk, al die dingen, die staan in verband met het grote heelal en als de mens gaat spreken over kosmische stroming, dan zou hij ertoe komen om te zeggen alle geest, alle mensen, alle werelden en sterren zijn niet veel anders dan kosmische stromingen die een ogenblik wervelen voor ze verebben in een ongekende ruimte. En wanneer Uw professoren en geleerden tot op het ogenblik nog niet in staat zijn het totale wezen van alle stralingen en wat dies meer zij, vast te stellen, laat U dat niet bekommeren want die stralingen zijn er en in heel veel variëteiten, maar het zijn stralingen die heersen in Uw zonnestelsel, buiten Uw zonnestelsel en Uw zon en al de planeten die er om cirkelen, voedend met haar kracht, is de werkelijke kosmische stroom de krachtbron van het Al, die het mogelijk maakt om een gedachte tot werkelijkheid te doen worden in vele vormen, in stof en in geest. Nu, ik zou zeggen, daar heb ik toch werkelijk een betoog gehouden waar U over na kunt denken.

(Er wordt gezegd: het was zeer interessant)

Als je er wat over te vragen hebt, schaam je niet maar kom er maar rustig mee voor de dag.

Vraag: Zou U ons een definitie kunnen geven over geest en ziel?

Antwoord: De ziel is het eigenlijke IK, de geest is de uiting daarvan als denkend vermogen en de verwerkelijking daarvan in een aan de buitenwereld, dus aan het buiten het IK staande gebonden verschijningsvorm is het lichaam. Nou, daar heb je het dan, kort, maar U kunt er geloof ik alles uithalen.

Vraag: U sprak daar straks over de uitvoerders van de wil van God en nu moet ik daarbij denken aan de ons allen bekende figuur Mahatma Gandhi. Zou U ons iets kunnen zeggen van zijn invloed op de mensen die hem in zijn land zijn opgevolgd? Ik denk hierbij in de eerste plaats aan zijn leerling Neroe.

Antwoord: Ja, kijk eens aan, Gandhi heeft iets geleerd dat van groot belang was, juist omdat zijn wijze van optreden zo volkomen in overeenstemming was met het karakter van het volk waaronder hij leefde. Hij heeft gezegd: zet in plaats van het directe geweld en van de opstand of van de onderwerping, het verzet dat in je zelf ligt, weiger om iets te doen wat je niet goed acht, weiger om iets te aanvaarden dat niet rechtvaardig is en door dat te zeggen heeft hij een hele nieuwe levenshouding geschapen, die, tot zijn eigen grote spijt waarschijnlijk wel, o zeker misschien ook, wie zal het zeggen, vaak in geweld is ontaard, omdat de mensen hem nog niet volkomen hebben begrepen, maar ja, Neroe, Pandit Neroe, leraar Neroe is eigenlijk wel een van degenen die begrepen heeft waar het om gaat. Je moet niet met geweld regeren, maar je moet met alle krachten trachten om iets rechtvaardigs tot stand te brengen en dan moet je je niet door de ene kant en niet door de andere kant laten beïnvloeden. Je moet je niet laten beïnvloeden door schade voor je persoonlijkheid, voor degene die je vertegenwoordigt, maar alleen door het recht en omdat dat diep in hem is doorgedrongen, heeft hij zich kunnen opwerken tot een figuur die leidend is, leidend in een dubbele zin: lijdend onder de spanningen, waarin hij geen heil en hulp kan brengen en aan de andere kant leidend zijn volk en meer dan zijn volk, omdat zijn aanvoelen dat ondanks alle tegenstand en propaganda van anderen in hem het principe van rechtvaardigheid, volgens Oosterse inzichten, verwerkelijkt wordt en daarom geloof ik dat Neroe voor zijn land en voor Azië een hele grote betekenis heeft, zolang hij zichzelf kan blijven beheersen en zich niet laat verleiden om ter wille enerzijds misschien van een grote beloning, of anderzijds geprikkeld door een kwelling die haast te groot wordt, uiteindelijk eens partij te kiezen.

De Mahatma Gandhi was de onpartijdigheid in persoon, die zichzelf steeds weer inspande en offerde voor het recht, het werkelijke recht, niet wat de mensen recht noemen. En dat heeft hij aan meerdere van zijn leerlingen kunnen doorgeven. Dat is belangrijk. Daardoor heeft hij een stempel gedrukt op een paar volkeren - niet alleen maar op één, maar op een paar volkeren - en dat zal zeker lang, lang nadat men niet meer spreekt over hem, nog blijven voortbestaan. En daarmee geloof ik dan wel dat ik de vraag voldoende beantwoord heb, of is het niet zo?

Vraag: Maar Mahatma Gandhi's streven was toch in de eerste plaats de liefde.

Antwoord: Nu dat ben ik niet helemaal met U eens. Het streven van Mahatma Gandhi was het recht en hij werd tot dit streven - dat ben ik met U eens - gedreven door zijn grote liefde, in de eerste plaats voor zijn volk en in de tweede plaats voor de mensheid. Maar dit wil nog niet zeggen dat zijn streven "liefde" was, want hij heeft met zijn optreden, omwille van het recht, veel haat gezaaid. Een werkelijke prediker der liefde zou dat voorkomen hebben. Mahatma Gandhi zocht het recht, het eerlijke recht van mensen die als mens mogen leven, die als mens vrij moeten zijn, die gelijkwaardig zijn aan elkaar; daarvoor heeft hij gevochten, daarvoor heeft hij geleefd en daar is hij zelfs uiteindelijk ook voor gestorven. En daarmee heeft hij zich verheven (band loopt af) .. .. heffing voor ieder en daarmee heeft hij zich onderscheiden van deze anderen en daarmee heeft hij zich gemaakt tot een groot man, maar daarmee heeft hij ook afstand moeten doen van de liefde als eerste beginsel. Hij heeft daarvoor eerst het recht moeten zetten. Dat is heel begrijpelijk want hoe kan liefde bloeien daar waar onrecht bestaat en alleen maar mensen leven.

Vraag: U had het zo-even over rechtvaardigheid naar Oosterse begrippen. Wat is het verschil naar Westerse begrippen?

Antwoord: Het verschil tussen Oosterse en Westerse rechtvaardigheid is dat de Oosterse rechtvaardigheid in haar uitingen het bestaan van een kaste-systeem aanvaardt en er rekening mee houdt, dat het westen het bestaan van een kaste of kastesysteem ontkent en er ook rekening mee houdt.

Vraag: Kunt U dat nog een beetje uitbreiden?

Antwoord: Ja, kijkt U eens, in het Oosten, dat zal u bekend zijn, heeft men van het begin af aan een aantal kasten gekend, die begon met de priesters en geleerden, waarop volgden de krijgslieden, daarop de handelslieden, de kooplui en daarop de boeren en daarbuiten stonden de uitgeworpenen. Deze vier kasten waren als het ware aan elkaar gebonden en hadden elk nauw omschreven rechten en plichten ten opzichte van elkaar. Volgens de Oosterse opvatting is het rechtvaardig dat de geleerde door niet-geleerde de middelen krijgt om meer te leren, dat de krijgsman, die de boer en de handelsman verdedigt, leeft op kosten van die twee, ofschoon hij hun meester is, maar dat hij, daar hij niet zoveel weet als de Brahmist de geleerde, dat hij zich toch aan deze geleerde onderwerpt en het Oosters recht erkent, dus buiten de rechten van geld en macht nog iets anders de kaste, en die kaste is natuurlijk in heel veel omgevingen schijnbaar uitgeroeid, vooral waar U in een zuiver Boeddhistische gemeenschap komt, een zuiver Mohammedaanse gemeenschap komt, dat er van die kaste nu niet zo heel veel is overgebleven, maar let U dan eens op de structuur van zo'n dorp, van zo'n staatje, van zo'n gemeenschap, dan zult U ontdekken dat ze toch die kaste erkennen in de wijze waarop ze bepaalde dingen rechtvaardig noemen en niet rechtvaardig en ook in hun gewoonterecht ligt dit vast.

Het rechtvaardigheidsbegrip dus van het Oosten is gebaseerd op de plichten van de standen, van de rechten van de standen. Het huidige Westerse rechtvaardigheidsbegrip daarentegen spreekt over volkomen gelijkheid van een ieder voor de wet. Dat is de theorie, in de praktijk wordt deze wet al te vaak beïnvloed door de machtsverhoudingen, de relaties en de financiën, die men ter staving van zijn argumenten aan kan laten rukken, waarbij dus in de praktijk het kaste-systeem ook wordt erkend maar op een helaas heel wat minder mooie basis n.l. niet de erfelijke eigenschappen, de persoonlijkheid, de kennis, de waardigheid, maar alleen om het feit of je een beetje handiger bent geweest dan je medemensen of niet. Daardoor kom je in een hogere kaste en dat is iets dat naar ons idee nu niet zo goed is als het Oosterse. De absolute rechtvaardigheid zou zijn, elke mens afzonderlijk in te schatten op zijn persoonlijke verdienste, zonder hem aan een bepaalde groepering of kaste toe te wijzen en hem alleen naar deze persoonlijke verdienste en persoonlijke omstandigheden te beoordelen. Dat is de werkelijke rechtvaardigheid en dat is ook de goddelijke rechtvaardigheid. Komt het nu een beetje uit de verf?

Reactie: Ja, dank U.

Nu, is er niets meer te overpeinzen? Nu, dan zullen we maar zeggen dat we uitgepeinsd zijn. Dan zal ik plaats maken voor een kleine makker van mij, die hier nog in de buurt is en die kan dan vóór de laatste spreker ook nog eventjes een paar woordjes zeggen. Ik wens U natuurlijk allemaal het beste en alle zegen.

Vraag: Kunt U misschien nog zeggen of er iets bekend is over een boek?

Antwoord: Neen, het spijt mij erg.

Vraag: Denkt U dat er nog een mogelijkheid bestaat dat er iets van terecht komt?

Antwoord: Neen, ik zal het eens na moeten gaan, maar als het onderzocht wordt komt het wel terecht, maar wanneer dat is altijd de grote moeilijkheid, het kan een jaar duren, het kan een dag duren. Ja, och één keer worden die problemen altijd opgelost, dus geduld is in deze een zeer schone eigenschap. En ik zou zeggen gebruik dat geduld dan op de goede manier. Leg de zaak naast je neer, want als ze het voor je opzoeken, dan zullen ze je het heus wel vertellen als ze ermee klaar zijn, heus. Als ze iets voor je proberen te doen, geloof me, dan zijn wij aan onze kant net zo blij, misschien nog veel blijer als het lukt, dan U.

Ja, nogmaals goeden avond. Ik dank U wel.

WOORDAFLEIDINGEN

Goeden avond vrienden,

Nu in de algemene stilte mag ik dan ook nog even een beetje lawaai brengen. Nu zou ik eerst eens willen beginnen met te vragen, wat betekent eigenlijk lawaai? Betekent dat waai in de la. Waai in de la zou betekenen wind in de la en la is een bergruimte, dus zouden we kunnen zeggen storm in een bergruimte. Nu klinkt dat misschien wel heel vreemd, maar ik geloof dat het heel vaak uitkomt, want het meeste lawaai komt uit het laat maar waaien politiek, waarbij men z'n hersens niet gebruikt maar alleen z'n bek of ander lawaai voorwerp, en nu kun je een ander wel voorwerpen dat hij lawaai maakt, maar maak je zelf ook niet veel lawaai? Zijn er niet voorwerpen die minder aan lawaai gebonden zijn? En van lawaai kom je tot laweit.

Laweit brengt je natuurlijk tot een verwijt dat zoveel laweit niet noodzakelijk is en dat de nood die aan de man komt, het noodzakelijk maakt om wat minder laweit te maken. Dat verwijt is volkomen gerechtvaardigd, want als je met goed recht probeert om zonder lawaai door de wereld te komen dan zul je tot de ontdekking komen dat je meer presteert. Lawaai is over het algemeen een poging om pressie uit te oefenen, ofwel om uiting te geven aan het feit dat er een inwendige pressie bestaat die de mens tot overkoken brengt. Zo is alle lawaai uiteindelijk een teken van onbeheerstheid, zelfs daar, waar het lawaai ontstaat door de..... ? werkzaamheden die zo hevig worden geprezen door de mensen, is het over het algemeen als je het goed nagaat zo, dat ze alleen maar te lui zijn om te verkopen en dat ze zichzelf doof en stom maken met dat lawaai.

En waar komt dat lawaai nu eigenlijk aldoor vandaan? Van de mensen? Waarom komt het van de mensen? Omdat ze niet begrijpen wat klank betekent, want als je zou weten wat klanken betekenen dan zou je er heel wat voorzigtiger mee omspringen. Ik heb gehoord dat ze tegenwoordig met straaljagers op stap zijn. Nu, vroeger hadden we wel laserstralen maar geen straaljagers. En als ik dan zo die straaljagers zie doorstralen dan zou ik dat voornoemde woord er eigenlijk op van toepassing willen verklaren, want met hun geluid en hun klank brengen ze vaak bepaalde frequenties over naar de mensheid, die de mensheid wel eens zou kunnen prikkelen tot gek worden, m.a.w., een straaljager maakt zoveel lawaai dat hij een mens gewoon over z'n zenuwen, over z'n stuur heen kan brengen. En wat moet een mens die over zijn stuur heen is? Die is zijn stuur kwijt en kan dus geen loze gedachten meer vinden. Dan loopt hij als een kip zonder kop in het rond. En als een mens als een kip zonder kop in het rond loopt, loopt hij over het algemeen ergens tegenaan; in het meest erge geval loopt hij tegen de lamp, vandaar dat het erg wordt, werkelijk erg wordt als zoiets regelmatig voor komt.

En waren er nu alleen maar die straaljagers, maar ze jagen met allerhande dingen je de pé in, waar of niet? En over het algemeen met een hoop lawaai. Er is ook een soort lawaai dat je niet kunt horen en dat merk je toch, dat is lawaai propaganda en dat lawaai propaganda-apparaat dat is eigenlijk een soort geestelijke propenschietter waarmee je probeert een ander in z'n hersens te pompen wat er niet in hoort, begrijp je? Daarom is het een heel voorname taak van de mens om zoveel mogelijk alle lawaai voor zichzelf uit te schakelen. Hij moet zelf niet lawaaiig zijn; hij moet ook niet toelaten dat een ander lawaai maakt, wanneer dit niet nodig is en wanneer het gemaakt wordt op zo'n manier dat hij er onderuit kan, moet hij er niet naar luisteren. U zegt onzinnig? U zat daar zo-even te grijnzen maar de hele wereld loopt tegen de lamp, waarom? Omdat ze door het vele lawaai dat ze zelf maken d'r kop kwijt raken, hè? Ze maken zoveel lawaai dat ze zich zelf verdoofd hebben en nu lopen ze in die verdoofde toestand op een

afgrond af, die ze goed zien en die ze niet meer weten te vermijden. Nog veel erger dan kippen zonder kop, hè? Kijk, als d'r nou zo'n stelletje mensen zou zijn, ik zeg zou zijn hoor; ik weet niet of ze d'r zijn maar ik hoop dat ze er zijn, die in staat zijn om zich eens af te sluiten van dat lawaai totdat ze met haar denken weer tot een normaler toestand zijn teruggekeerd; dat ze niet meer lijden onder overprikkelde zenuwtjes, massa-hysterietjes en alle andere ziektes van de moderne tijd, hè? Dan zouden deze mensen misschien eindelijk met gezond verstand een klein beetje kunnen zorgen dat het lawaai minder uitwerking heeft. Er zou tegen al dat gelawaai een filttertje moeten worden gebouwd, U weet wel zo'n heel gezellig laagje watten, waar je bijna niets doorheen hoort. Ze zeggen wel eens: een doof mens is een ongelukkig mens? Misschien is het waar, maar ik zeg aan de andere kant is hij toch wel gelukkig want hij hoort zoveel niet, wat als hij wel gehoord zou hebben, hem eigenlijk ongelukkig zou maken, hè? Daar hoeft U het niet mee eens te zijn hoor. Daarom wordt het tijd dat de mensen zich weer aanwennen dat te zijn dat wij vroeger noemden, Oost-Indisch doof. Als het niet past in je straatje dan luister je ook niet, luister dan nu ook niet als d'r onredelijk veel getamboerd wordt over hetzelfde onderwerp, hè? Ook als wij het doen, zeg maar rustig "ik heb mijn portie, ik schakel uit, ik hoor d'r niks meer van, ik hang de telefoon aan de haak, ik ga ergens anders naar toe", begrijp je? Dan kun je in de rust voor jezelf misschien eens een klein ogenblikje bekomen van al die drukte.

Als je van al die drukte bekomen bent en een beetje rust in jezelf hebt, dan zult U als werkelijk goedwillende en goeddenkend mens, weten hoe U te handelen hebt en dan zult U anders handelen dan deze verzameling van kippen zonder kop. Als ik een voorstelling zou moeten geven van de dood van de moderne tijd dan zou ik haar maken tot poelier en de mensheid staat te dringen, of ze alsjeblieft geplukt worden. Is dat geen waanzin? En als ze dat nu alleen maar deden uit zuiver stoffelijke overwegingen was het nog niet zo erg, maar ze praten zich in dat het een waardig offer is. Nu ik weet het niet, misschien dat een lemming dat die ook zo iets zou vertellen. U weet wel dat zijn van die katachtige exemplaren, die zeggen en nou gaan we allemaal zwemmen, het is onze sociale plicht om een bad te nemen en al het vuil van de wereld uit te roeien, maar het blijkt dat er niks te roeien is, ze kunnen niet roeien met de riemen die ze hebben en ze zinken als bakstenen. Nu ja, dan is er een algemene begrafenis en een goede opruiming.

Maar als de mensheid nu eens precies zo zou beginnen, hè? Waar zou dan de gelegenheid blijven om de wereld misschien toch nog goed te maken. Van die wereld die een soort privé-helletje van de mensheid is geworden, uiteindelijk misschien weer eens een soort hemeltje te maken, hè? Daar zijn mensen voor nodig, mensen die zich niet met allerhande beweeggronden laten drijven naar iets waar ze niet in passen, geestelijk en lichamelijk. Laat je niet drijven tot geestelijk hoger te grijpen dan je eigenlijk kunt. Laat je niet drijven om ver weg te gaan zoeken als je voelt dat bij jezelf thuis het nog niet in orde is. Maak jezelf eerst maar eens geestelijk gezond.

Als je je eigen geestelijk gezond maakt, zorg dan dat je omgeving aan dat geestelijke gezond zijn beantwoord en praat dan verder. Daar behoef je geen lawaai om te maken, dat gaat allemaal heel rustig, hè? Daar heb je geen stofzuiger voor nodig hè? Neem maar een doodgewone handbezem en veeg alle spinnenwebben eens uit je brein en laat 't dan schoongemaakt eens eventjes rusten tot het weer op adem gekomen is. Dan zul je misschien zeggen, ja, ik weet het nu, het was een hoop lawaai maar het was vooral veel geschreeuw en weinig wol.

Veel geschreeuw en weinig wol maakt de mensen blij en horendol, hè? Zegswijze voor de nieuwe tijd! En laten we d'r dan tegenover stellen: Weinig zeggen, weinig praten, zal de mensen tijd tot daden laten. Dan heb je daar in die twee precies wat ik wil zeggen. Nou heb ik mijn gemoed ook weer eens eventjes gelucht. Ik ga het woord overgeven aan de laatste spreker hoor. Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goeden avond vrienden,

Wij gaan dan deze avond, ik mag wel zeggen onzerzijds ietwat geïmproviseerde avond besluiten met de gewone rubriek HET SCHONE WOORD en ik zou gaarne van U weten of U een voorkeur heeft voor een bepaalde vorm, zo ja welke deze is en welke onderwerpen U in deze vorm behandeld wenst te zien. Ik mag er bij opmerken dat alleen de vorm, beschrijving, aan een beperking gebonden is, voor een beschrijving prefereren we n.l. één onderwerp, alle anderen bent U volkomen vrij.

Kan het niet in sprookjesvorm?

Inderdaad. En waar moet dat uit opgebouwd zijn?

Over de ster.

De zonnebloem.

De ster?

De onderwerpen heil, zegen en voorspoed.

Heil zegen en voorspoed. U hebt het nieuwe jaar schijnbaar al in het hoofd.

Juist, hebben we nog meer?

Neen.

Juist.

DE STER

(sprookje)

Wanneer men U wenst veel voorspoed, heil en zegen, kan dat niet verkregen worden als U zich niet wendt naar het licht zoals de zonnebloem tot de zon zich richt en wilt U licht vinden, volgt dan het teken van de ster die eens de Wijzen uit het Oosten van heel ver gebracht heeft door de nacht tot in een kind dat lag in de stal van Bethlehem. Door de ster vonden ze het licht; de ster verdween, ze volgden hem, dat zou ik als basis willen nemen voor het sprookje.

Veel heil, zegen en voorspoed. Een gejoel door de straten vervuld, blekkerend toeteren van horens, het daveren van de boten in de haven, het dreunend gebeier van de zware klokken en het speels getikkel van een carillon, maken samen een groots lawaai. Een geluid waarin de wereld schijnt te verdrinken, het is of de oude dagen verzonken zijn, het is of de wereld nu plotseling uit deze storm van geluid nieuw geboren wordt. Wanneer het uit is, is daar getinkel van glazen, het wensen nogmaals van veel heil en zegen. Dromen gebouwd over komende voorspoed en de wereld viert haar nieuwjaarsfeest.

Het is eens gebeurd dat er op zo'n nieuwjaarsfeest een kind geboren werd, een kind dat zoals alle andere kinderen protesterend en schreiend de wereld betrad en schijnbaar niet al teveel geloofde van het "veel heil en zegen en voorspoed", dat de dokter de vader toewenste toen hij vermoeid na deze taak het huis verliet. Bij moeder werd het wat rustiger en een ogenblik heeft het slapend zijn oogjes gesloten en, verzonken in de dromen van de pasgeborenen, niet verder nagedacht over de wereld of die vreemde klanken. En toch is het of dat woord, dat zo door het trapgat nog even gehoord werd op de kamer, op dat kind een indruk had gemaakt, die door niets meer kon worden uitgewist. Het was of het ritme van de jaren werd bepaald door dat groots laweit van fluiten en klokken en door die woordjes. Nou gelukkig Nieuwjaar, veel heil en zegen en voorspoed.

En is het ook niet verwonderlijk dat dat kind gezocht heeft naar heil, naar zegen en naar voorspoed? Och, uiteindelijk zoeken alle mensen op de een of andere manier naar hun fortuin en hoe ze het ook noemen, het blijft altijd hetzelfde. Veel heil, zegen en voorspoed betekent ook veel geluk. Een jacht naar het geluk is het hele leven van de meesten. Zo kon het al gebeuren dat het op elfjarige leeftijd, toen weer de klokken beierden, toen, in een ietwat duister en donker zijn, een ogenblik de vreugde van een voltooid jaar oplaaide, Nieuwjaar verwelkomde, de ouderlijke woning uitsloop met meeneming van een paar verjaringspresenten en voorzichtig zijn weg zocht door de straten van de stad. En zo is dat kind verder gegaan, het heeft daar ergens wat apennootjes gekocht, ergens anders een oude ietwat verformfaaide feestneus gevonden en voor het kleine gezicht gebonden en heeft verder gedwaald. Misschien zou het nu nog zo dwalen als die kleine kinderziel niet zo ongelukkig was, zo ongelukkig dat er achter dit belachelijke bordpapier aanhangsel van een regelmatig fraai gevormd gezichtje, een klacht tot in de hoogste hemel steeg.

Maar waarom leef ik dan, veel heil en zegen en voorspoed. Mijn vader is arm geworden, maar waar moet de zegen vandaan komen? Als er iemand was om te zegenen, zouden ze ons toch gezegend hebben, wij menen het toch goed. Ach, en ik heb niet eens mijn verjaardagscadeautje gekregen en heb alleen van buurman wat blokken gehad. Wat moet ik daar nu mee beginnen? Een kinderlijke wanhoop. En op school lachen ze om me, omdat mijn hemd altijd zo vuil is en overall versteld, mijn moeder zegt dat ze geen nieuw kan kopen. Ja, de hele wereld vol van lach, grote gesloten vensters waarachter dik spiegelglas, zwaar gedrapeerde gordijnen, kostelijke champagne werd geschonken in de glazen en met het opheffen van het fonkelend glas tegen het licht, lachende mensen die elkaar toeriepen: nou hoor, veel heil en zegen. Het is dan ook niet te verwonderen dat zo'n leed zelfs de groten teveel werd, de groten die daar boven, hoog in de hemel, die sommigen engelen, anderen goden en anderen geesten noemden en in de sprookjeswereld heten ze meestal feeën.

En zo kwam er dan een fee en die daalde neer en zei tegen het kind: Ik zal je gelukkig maken, ik zal je voor dit jaar heil en zegen en voorspoed geven, want het is niet goed dat een kinderhart schreit terwijl de wereld juicht. Het speelgoed was plotseling fraai en duur en mooi, het pakje was veranderd en toen het kind thuis kwam, trots en blij en zijn schatten wilde laten zien, toen was vader daar, hij vertelde van de grote erfenis die hij had gekregen, de advocaat had zojuist opgebeld. Och ja, feeën kunnen wonderen doen en engelen en goden misschien ook, maar ze doen het meestal zo, alleen maar in een sprookje, dat moet U niet vergeten. En het is begrijpelijk dat het jaar een jaar van voorspoed was, maar ook van ontevredenheid. En toen het volgend jaar kwam en toen met groot feest de vele gasten in de grote zaal van het vorstelijke huis dat vader had aangekocht, elkaar veel heil en zegen wensten, toen zat er een kind, neen een jongen al, een jongen die rijper was dan eigenlijk zijn 12 jaren wel goed zouden maken, die veel meer wist en die veel meer leed. En die zei in zijn stille eenzaamheid weer: ja maar waarom dan heil en zegen? Ik heb veel gekregen maar wat heb ik er aan, ik ben ongelukkig. Moeder is de hele dag uit het huis, vader werkt en ik ben alleen, wat heb ik daar nu aan? De fee die het wonder had gedaan was wat boos dat het zo mislukt was, maar een ander kreeg medelij en daalde neer en zei: goed ik zal je groot maken en sterk en volwassen dan kun je uitgaan in de wereld en je een vrouw zoeken. En ziet daar stond een jongeling en weer, weer terwijl de klokken nabeierden, terwijl de laatste knal van een lichtend vuurwerk in de verte verbleekte, ging er een jonge man een huis uit, wat sluipend en droeg zijn verjaarspresent met zich mee, een kostbaar uurwerk. En hij heeft een vrouw gezocht en hij heeft er een gevonden, want ze wist dat hij rijk was, maar hij is niet gelukkig geweest.

In dat jaar heeft hij weer geklaagd maar niemand heeft hem gehoord, want hij klaagde nu als een volwassene. Het is vreemd, maar kinderstemmen dragen veel verder dan de stem van mensen die zo redelijk willen zijn en zoveel willen denken. Het volgend jaar was er een kind en dat kind heeft ook geschreid toen het op de wereld kwam, net als zijn vader eens. En toen is er een ogenblik gekomen dat het leven hem teveel werd. Een klein kind lag eenzaam en verlaten in een kamer en de moeder was weg, de vader zat beneden in zijn luxueus studeervertrek en voor hem lag die kleine doods brenger, die de mensen een revolver noemen. Het was of hij met blauwstalige glans hem lokte: kom, neem mij, één schot. In een laatste vuurwerk spat de wereld uiteen en je hebt vrede! Toen is er een ogenblik gekomen dat die hand naar die kolf greep, maar toen kon hij niet meer want hij dacht aan het kind en toen is hij in schreien uitgebarsten, schreien omdat hij niet meer wist wat hij moest doen en toen heeft er een stem van een volwassene, maar niet omkleed met reden met een ontevredenheid en wrevel maar in een innig leed, zo eerlijk en zo rein als dat van een kind, uitgekreten: ja maar waarom dan, de wereld is gelukkig, ze wensen elkaar veel heil en zegen en voorspoed en ik? Ik met mijn voorspoed, waar ben ik? Gezegend ben ik met een kind en wat is mijn zegen? Heil, heil heeft de wereld mij gewenst en waarom? Zij waren niet tevreden omdat hun werk mislukt was. En deze fee was een verstandige fee of misschien was het wel werkelijk een engel, want hij nam de man bij de schouders en hij bracht hem in de avond in de donkere tuin en wees door de nevelig lichte waas van de stad een ster. Daar staat je ster, volg haar, waar je ook gaat, wendt haar je gelaat toe. Ja, dat was vreemd en het is niet zo vreemd, dat deze jonge man vroeg: ja maar hoe bedoelt U dat, hoe moet ik dat doen? En toen, toen wees de fee op een grote gele bloem, die wat slaperig op haar hoge stengel in de nachtbries heen en weer wiegde. Zoals deze bloem naar de zon zich wendt, zo moet jij je wenden naar die ster. Dan zul je geluk vinden en neem het kind met je mee, dat hoort bij je. Die dag zat de jonge man op het terras en hij zag hoe de bloem alle moeite deed om elke straal in haar donkere hart op te vangen, hoe de gele blaadjes als het ware zich uitstrekten en een spiegeling van de zon terugwerpend met een vreugde van gouden glans. Ja, toen heeft hij vreemd gekeken en gedacht over die vreemde droom, want hij had gedacht dat hij gedroomd

had, want grote mensen geloven immers niet in sprookjes en hij heeft er nog een dag gezeten en meerdere dagen.

Het was goed dat hij in het zuiden woonde want anders was er misschien geen zonnebloem geweest die hem de weg had kunnen wijzen, maar nu, nu heeft hij uiteindelijk een pak gemaakt, een kostuum aangetrokken en hij heeft zijn huis achtergelaten. Het enige wat hij meenam dat was een kind, een klein kind. De richting die de ster hem 's nachts wees trok over de dag en zo ver naar het Noorden en het werd kil en bar en koud. Het was net of de steden niet zo vreugdig waren. En er is een dag gekomen dat hij weer hoorde hoe de mensen elkaar wensten veel heil en zegen en voorspoed en hij wist niet wat het betekende. Het was hem vreemd geworden. Er was voor hem geen heil, geen zegen en voorspoed meer, maar alleen nog maar een ster, een ster die hij volgde al wist hij niet waarom. Een ster waarin hij leiding zocht, omdat hij nergens meer leiding wist te vinden en zo heeft hij steeds weer als de bloem, zijn gelaat gewend naar de ster. Maar op een avond is ze achter de horizon verdwenen, hij wist niet waar hij was.

Weer was het land warm en zonnig en hij wist niet dat het kerstfeest naderde. Op een avond is hij met het kleine kind dat zo moe was, stil blijven staan bij een kleine hut. In die hut zat een bruine vrouw en ze droeg een pasgeboren kind in haar armen, een kind dat protesteerde met kreten tegen dit leven dat zo bar en zo rauw en zo wreed leek. Daar stond een man gehuld in een poncho, een breed gerande hoed achter op het hoofd en een trotse lach. De jonge man, wiens ster ergens was verdwenen en die de moed niet had opnieuw het gelaat daar naartoe te wenden heeft gevraagd om onderdak. En met een groots en zwierig gebaar heeft men hem het huis aangeboden als eigendom. Komt heer dit alles is het Uwe, gaat binnen en even daarna heel inconsequent: wilt U een dronk water hebben? Hij heeft het water gedronken want wat anders was er niet, hij heeft wat maiskoeken gegeten en het kind dat al bijna 4 jaar oud was heeft gezeten en naar het pas geboren kind gekeken en er waren lichtjes in de ogen van dat kleine kind. De taal klonk hun vreemd in de oren maar ze begrepen ze op de een of andere manier en ze zijn daar gebleven. En de dagen die in een dromerige hitte zich uit schenen te strekken van koele avond tot koele avond. En een korte donkere nacht die vol van vreemde muziek was en toen is er een ogenblik gekomen dat deze gastheer naar buiten is gegaan en zijn geweer heeft afgeschoten naar de maan en hij is naar binnen gekomen en heeft met hoffelijk gebaar gezegd, dat in zijn taal betekende veel voorspoed, heil en zegen.

Toen heeft de jonge man ook hem gevraagd, ja maar wat moet ik dan doen? Toen heeft de andere gezegd met een groots gebaar: och signor, hier dit land is van de staat. Wanneer U een hut bouwt en U brengt wat in cultuur, U bebouwt wat grond dan is het Uw eigendom en ze hebben een hut gebouwd. Er is een jaar overheen gegaan; er is wat geld betaald door een advocaat die niet wist waarom en hoe. En die jonge mens is daar gebleven en heeft gewerkt een jaar lang en toen is hij naar zijn buurman gegaan en daar heeft gitaarmuziek geklonken en er waren nog anderen, donkere kerels met lome gebaren maar met vuur in de ogen. En ze hebben naar de maan geschoten en ze hebben gedanst, ze hebben een vurige drank gedronken en ze hebben elkaar gewenst, veel voorspoed, heil en zegen. En ja toen, toen welde er iets in z'n hart op. Hij had eindelijk rust gevonden en hij heeft gezegd, ja nu weet ik wat is heil en voorspoed en zegen. Het was alsof er een lichtstraal uit de hemel kwam van een ster die achter de horizon stond, die hem even beroerde, tot er een vraag klonk: Heb je geleerd, wat is dan het antwoord, wat is de wijsheid die in de zonnebloem schuilt, wat is de wijsheid die de ster geeft, wat is de verlossing van een kerstfeest en wat de vreugde van een Nieuwjaar? En toen heeft hij eens wijs met z'n hoofd geknikt en zo voor zichzelf heen gezegd: tevreden zijn met het leven, het leven liefhebben, het durven leven is heil, zegen en voorspoed.

De Cychramen hebben het in de nacht bevestigd met een tjiplende zang. De jonge man is teruggereisd. Naar men zegt heeft hij veel goed gedaan in een grote stad en als er daar de klokken beieren, de fluiten en sirenes gillen en de mensen de glazen opheffen en met de slag, de twaalfde slag zeggen heil en zegen en voorspoed, dan zijn er stemmen die zeggen: God Gij hebt ons gezegend, zegen ook hen om onzentwille. En zo is een sprookje tot werkelijkheid geworden, want er zijn mensen die heil en zegen en voorspoed vinden, omdat ze geven kunnen, omdat ze het leven liefhebben, omdat ze durven geven en durven wagen. Mensen die als een zonnebloem zich richten naar het licht van de goddelijke zon, die altijd weer met liefde een ieder overstraalt die sterk genoeg is om de stralen ervan te dragen. En daarmee is het sprookje uit, zonder olifant met een lange snuit, maar het is uit.

Dus vrienden, daarmee zullen we dan de avond besluiten. Ik wens U allen natuurlijk nog plezier, een goede huisgang en prettige nachtrust en hopelijk totdat we elkaar weer eens ontmoeten, tot ziens!